Regd No. N. 40 / M. 3813

వెల ఒక అణా

గోలకొండ డైరీ

అయిపోవచ్చినవి

వెల

౧ రూపాయి

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

హిందువుల పండుగలు

కర్త
సు. ప్రతాపరెడ్డి

౩౦౦ పుటల పటాలు
వెల ౧ రూ॥ మాత్రమే.

మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

సంపుటము ౧౬ ★ హైద్రాబాదు, దక్కన్. శా. శ. ౧౮౬౩ వృషసం॥ర ఆశ్వయుజశు॥ ౯ (౨౮-౧౨-౧౩౫౦ ఫ.) సోమవారము. ★ సంచిక ౮౨

క్రిమియాపై జర్మనుల దండయాత్ర

నౌకలపై జర్మనుల చర్యలు — అమెరికా జాగ్రత

రష్యాజర్మనీలయుద్ధము

సెప్టెంబరు ౨౨ వ తేదినుండి ౨౫ వ తేదివరకు రష్యా, జర్మనీలయుద్ధమునుగురించి వచ్చినవార్తలలో లెనిన్గ్రాడువద్దను, ఒడెస్సావద్దను ఘోరసమరము ఉభయసేనలకును జరుగుచున్నదను సంగతితప్ప మరేదియువిశేషములేదు. ముర్మాన్స్కు ప్రాంతములోను లెనిన్గ్రాడువద్దను, ఒడెస్సా రంగములోను శత్రుసేనలుముందుకువచ్చి కొన్ని కొన్ని ప్రదేశములనుచేరుచుండుటయు, రష్యాసేనలు వారిని వెనుకకుతరిమివేయుచుండుటయు జరుగుచున్నది,

అన్నిరంగాలకంటె ఉత్తరమున ముర్మాన్స్కు ప్రాంతములోను, ఫిన్లాండుసరిహద్దువద్ద ఇతరస్థలములలోను జర్మనుసేనలపురోగమనము సెప్టెంబరు ౨౫ వ తేదివాటికినిరోధించబడినది నివాల్ సరస్సుసమీపములో దుర్గములనుండి ఫిన్నిషుసేనలను రష్యావారలు తరుమగొట్టినారని ఒకరష్యాపత్రికయొక్క సెప్టెంబరు ౨౬ వ తేదినాటినుంచి లోవార్తయున్న— లడోగా సరస్సులో వాలామోద్వీపిని రష్యాసేనలు ఖాళీచేసిపోయినవట— కొబట్టి ఆసరస్సుయొక్క ఉత్తరభాగములోనిదీవులన్నియు శత్రువశమైనట్లె యని ఫిన్నులుబిను చున్నారు— లెనిన్గ్రాడుకు ఈశాన్యమున లడోగాసరస్సు కొలకనిచేయుచున్న ఫిన్నిషుసేనలు ఓనెగాసరస్సునుసమీపించుచున్నవి— పూర్వముఎస్తోనియాకుచెందినఓసెల్, డాగోదీవులలో రష్యాసేనలు నాజీవిమానాలను ఘోరముగా ఎదిరించుచున్నవి—

లెనిన్గ్రాడురంగంలో రష్యాసేనలు ఇదివరలో గోల్పోయిన ఆనేకగ్రామములను తిరిగిపట్టుకొనినవి— లెనిన్గ్రాడుకు నైఋతిదిశలో జర్మనులు రష్యావారల మొదటిదుర్గములలోకి సెప్టెంబరు ౨౪ వ తేదినచొరపడిరిగాని మరలరష్యనులచే వెనుకకు త్రోయబడిరి—

మధ్యరంగంలో రష్యాసేనలు స్మోలెన్స్కు కు ౨౦ మైళ్లదూరానికిచేరినట్లు సెప్టెంబరు ౨౫ వ తేదివాటివార్త. గోమెల్కుపొవ్రతోవలో జనివాసప్రదేశమును జర్మనులనుండి రష్యావారు గంజాకొనినారు.

కీవురంగములోనిరష్యాసేనలు జర్మనులముట్టడిలో చిక్కిపోయినవిపోను తక్కినవికీవుకుతూర్పుగా డోనెట్జునదినిదాటించి తీసికొనిపోబడుచున్నవి. వాటినిజర్మనులు, హంగరీయులు తరుముకొనిపోవుచున్నారు. ఓరెల్ ప్రధానపట్టణముకు అరెస్సుబర్గునుజర్మనులుపట్టుకొన్నారు

ఒడెస్సారంగంలో రుమేనియాసేనలు ఒడెస్సాకు ౨౫ మైళ్ళ నైఋతిదిశలోఉండే ఒవిడిఔపోలీసునుపట్టుకొన్నారని సెప్టెంబరు ౨౫ వ తేదివాటిఇటాలీయపత్రికలలో ప్రకటించబడినది— ఈపట్టణము నీస్టరునదిముఖద్వారముకద్దనున్నది— ఇదిపూర్వము రష్యారుమేనియాలమధ్య సరిహద్దు—ఒడెస్సానుముట్టడిచేయుచున్న సేనలు ఆనేక మైళ్ళవెనుకకు తరిమివేయబడినట్లు సెప్టెంబరు ౨౩ వ తేదినమాస్కో—రేడియోలో చెప్పబడినది.

ఇప్పుడు సుమారు ౩౦౦౦ మందిజర్మనులుక్రిమియానుపట్టుకొనుటకై యాత్రచేయుచున్నారు ఇది సెప్టెంబరు ౨౫ వ తేదిన ప్రారంభమైనది రష్యాసేనలతో ఈమార్గమందు పోరాటము జరుగుచున్నదిగాని, అట్టిరష్యాసేనలు చాలతక్కువగానున్నవని చున్నారు.

౧౦౦ రోజులకు జరిగినయుద్ధములో జర్మనుసేనల ... ... ౩౦ ల తుమందిమైనవనుఉండురనియు, ౧౫౦౦౦ అయినను జర్మనువిమానములుధ్వంసముచేయబడియుండునవియు, ఈవిధముగా జర్మనులువిపరీతమునష్టపడినమాటవాస్తవమేయైనను రష్యావారలకుకూడ చాలనష్టములుకలిగినవనియు, చలి, బురదలవల్ల జర్మనులవిజయము ఆటంకపడునని రష్యనులు నమ్ముటలేదనియు, రష్యావారి ముఖ్యపారిశ్రామికప్రదేశములు శత్రువశమైనవనియు, క్రొత్తచోటులలో తిరిగిపరిశ్రమలను స్థాపించుటకు కొంతకాలముపట్టుననియు, కొబట్టిస్వాతంత్ర్యకాములగు ప్రభుత్వములు సహాయపడుటకిదియే తగినసమయమనియు— సెప్టెంబరు ౨౩ వ తేదిన అందులో రష్యారాయబారి మెయిస్కీ—గారుపన్యసించుచుచెప్పిరి. అన్నిదేశాలవారును సహాయమును అపేక్షణలేకుండచేయుటకు పురికొల్పుటకుగాను మెయిస్కీ—గారు అన్నిదేశములును సమానమిత్రులవలె ఉండవలెననియు, ప్రతిజాతియుతనకు యిష్టమున్నట్లువ్యవహరించుటకు స్వాతంత్ర్యము ఉండవలెనని రష్యా కోరుననియు, రష్యాలోమతము బాధించబడుటలేదనియు, ఎవరికిష్టమున్న మతమువారవలంబించుటకు ఆటంకములేదనియు చెప్పిరి.

బ్రిటనులో ఇప్పుడు రష్యాకుకావలసిన టాంకులుఎక్కువగాచేసి పంపించుటకు ముమ్మరముగాపనిజరుగుచున్నది సెప్టెంబరు ౨౨ వ తేదిన మొదటి టాంకును మెయిస్కీ—గారు స్వీకరించిరి

ఫిన్లాండుకు బ్రిటను హెచ్చరిక

ఫిన్లాండు శుద్ధముగా రష్యావారిదగు ప్రదేశముపై దండయాత్రచేయుంచో ఇప్పుడును, శాంతి ఏర్పడినతర్వాతనుకూడ తానుఫిన్లాండును శత్రువుగాభావించగలననియు, అట్లుగాక ఫిన్లాండుసేనలను రష్యా ఫిన్లాండుల యుద్ధమునకుపూర్వము ఫిన్లాండుసరిహద్దుగానున్న చోటికి తొలగించినచో రష్యా ఫిన్లాండులకు సామరస్యముకలిగించువిషయమై ప్రయత్నించగలననియు ఫిన్లాండుకు ఒక హెచ్చరికచేసినట్లు సెప్టెంబరు ౨౪ వ తేదిన వార్త వచ్చినది

బల్గేరియాకు జర్మనుల అంత్యసందేశము

బల్గేరియా జర్మనీతో కలసి రష్యాతోపోరాడవలెననియు లేకున్నచో బల్గేరియాదేశమును జర్మనుసేనలు ఆక్రమించగలవనియు సెప్టెంబరు ౧౯ వ తేదిన జర్మనులు బల్గేరియాకు అంత్యసందేశమును పంపినట్లు ఒకవార్తవచ్చినది, కాని సెప్టెంబరు ౨౪ వ తేదిన బల్గేరియా ప్రభుత్వపు దేశీయాంగమంత్రి విదేశపత్రికల ప్రతినిధులతో సంభాషించుచు క్రిమియాలో బల్గేరియా ఆధిపత్యము నేర్పాటుచేసి కొనుటకును, నల్లసముద్రమును తమవశములో నుంచుకొనుటకును కాకేసస్ లోని స్ట్రెటోలుభాగము పంచుకొనుటకును బల్గేరియాసేనలు రష్యాపై జర్మనులతో కలిసియుద్ధముచేయుననువార్త అబద్ధమని చెప్పిరి, అయితే బల్గేరియా సేనలు మాత్రము ఇదివరకు నెలలకొలదిగా టర్కీ—సరిహద్దులలో ఉంచబడినట్లివి. ఇప్పుడు ఎక్కడికో తీసికొనిపోవుచున్నారనియు, బల్గేరియారేవులలో రాత్రివేళల దీపాలు ఆర్పివేయబడుచున్నవనియు ఇట్టి యుద్ధకాలమునకు తగినవ్యవస్థయరిగేయు బల్గేరియాలో కనిపించుచున్నవనియు—వార్తలను చూడగా బల్గేరియా ఏదోయుద్ధప్రయత్నాలలో నిమగ్నమైయున్నట్లుతోచును. బల్గేరియా, రుమేనియాలమధ్యసరిహద్దువద్ద జర్మనుసేనలనేకములుంచబడియున్నవట బల్గేరియాసేనలలో జర్మనులకు వ్యతిరేకులనుతొలగించవలసినదనిజర్మనులుకోరుచున్నారట.

> **పత్రికకు సెలవు**
>
> విజయదశమి పండుగసెలవువల్ల రాబోవు గురువారమునాడు గోలకొండ పత్రిక వెలువడదు.
>
> వ్యవస్థాపకుడు.

సారస్వత సభలు

సెప్టెంబరు౩౦వ తేదీ మంగళవారంనాడు సాయంకాలం ౬ గంటలకు హనుమాన్ టేకిడీలోని థియసాఫికల్ హాలులో శ్రీ సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద శ్రీ మాధవపెద్ది బుచ్చి సుందరరామశాస్త్రిగారి కావ్యగానము జరుగును.

అక్టోబరు ౨వ తేదీ గురువారంనాడు సాయంకాలం ౬గంటలకు ఆదేహాలులో ఆచార్యరాయప్రోలు సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద శ్రీ కాటూరి వెంకటేశ్వరరావుగారు "శృంగారరసము—పింగళసూరన్న" అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసింతురు.

బల్గేరియాలో రష్యావారి పౌరహక్కులు సేవలు దిగనని బల్గేరియా ప్రభుత్వమువారు సెప్టెంబరు ౧౯వ తేదిన రష్యాకు తెలిపిన ఆక్షేపణను రష్యావారు ఆసంతృప్తికల్పితకథయని త్రోసివేసినారు.

జపానువ్యవహారము

ఇటీవలకొద్దివారాలలో కనీసము ౧౦౦౦౦ల జపానుసైనికులైనను రష్యాసరిహద్దుకుపంపుబడి యుండునని, కొరియాకుపంపుబడియుండునని వార్తవచ్చినది— చైనాపైనికొదికారులు రష్యాసరిహద్దువద్ద ౫౦౦౦౦౦మంది మొదలు ౭౦౦౦౦౦ మందిదాకజపాను సైనికులుఉంచబడియుందురని తలచుచున్నారు— కాని అక్కడ రష్యాసైనికులు ౬౦౦౦౦౦ మాత్రమేగలరట— ఇప్పుడురష్యాజపానువారు రష్యాపైయాత్రచేయవచ్చునని ఊహలు చేయబడుచున్నవి—

చైనాలోహూనానురాష్ట్ర ప్రధానవగరమును పట్టుకొనుటకై జపానువారలు సేనలనెక్కువగా పంపించుచు తీవ్రముగాయుద్ధము చేయుచున్నారు. సెప్టెంబరు౧౭వతేదిన ఈపోరాటము ప్రారంభించబడినది— అయుద్ధమింకను జరుగుచున్నది చైనావారలు తీవ్రముగా ప్రతిఘటించుచుండుటయేగాక జపానుసేనలను దించకుండ జపానుఓడలపై దెబ్బలుతీయుచుమున్నారు తుంగ్ టింగ్ సరస్సుకట్టున ఉండేయింగ్ టీను నుహూనాను ప్రధాన పట్టణానికి ౧౫ మైళ్లదూరంలో ఉండేనంగ్సాను జపానువారుపట్టుకొన్నారు ఉత్తరహూనానులో చైనాసేనలు జపానుఅధికారమునకు సెప్టెంబరు ౧౨ న తేదినతిరుగుబాటుచేసినవట.

జపానువారిదేశంలోని పెకింగులో ఒకబ్రిటిషుఅధికారిభార్య కనిపించుటలేదు. ఈవిషయమై బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు జపాను ప్రభుత్వమును సమాధానముకొరకు ఒత్తిడిచేయదలచినారు—

విషీలోనిఫ్రెంచి ఉపప్రధాని అడ్మిరల్ డార్లానుగారు సెప్టెంబరు ౨౮ వ తేదిన అక్కడి జపానురాయబారితో ఇండోచైనానుగూర్చి ముచ్చటించిరి—

థాయిలాండు వ్యవహారము

థాయిలాండుప్రధాని సెప్టెంబరు ౨౧ వ తేదిన బ్రాడ్ కాస్టు ఉపన్యాసంలో థాయిలాండుకూడ ఇతరీ చేయుద్ధము ఏనిమిషానవైనను కలుగవచ్చునని చెప్పినారు—

డాకారు

డాకారు ఫ్రెంచిసామ్రాజ్యంలోనిది—అక్కడికిజర్మనులు ఆక్రమణకై వత్తురని వదంతి అక్కడి ఫ్రెంచి అధికారి ఉత్తరదని ఖండించుచు ఎవరు డాకారు మీదికి ఆక్రమణకై వచ్చినను ఫ్రెంచిసేనలు పోరాడగలవని చెప్పినారు— విషీలోని ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారు ఇట్లుప్రతినటించుటను నిశ్చయించినట్లు కనబడుచున్నది—

అద్భుత భరతనాట్యము

తాండవకృష్ణ గారును

వి. జే. శర్మ గారును

అభినయించి ప్రదర్శింతురు

స్థలం.— రెడ్డిహాస్టల్ భవనము

తేది:— ౪ అక్టోబరు. శనివారం

మరొక అమెరికా నావ ముంచబడుట

శరబడగానే జర్మనుఇటాలీయ యుద్ధనావల నుముంచవలెనని తమయుద్ధనావలకు రూజ్వెల్టుగారు ఉత్తరువుచేసినతర్వాత జర్మను ఇటాలీయ యుద్ధనావలజాడ కనబడుటలేదని అమెరికా ప్రభుత్వాధికారి ప్రకటించగానే 'పింకుస్టారు' ముంచబడినది. ఆఉత్తరువు అమలుజరిగినతర్వాత ముంచబడిన మొదటిఅమెరికానావ ఇదే— అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములను సవాలుచేయుటకుగాను జర్మనీ దీనిని ముంచియుండునానను సందేహము ప్రబలముగానున్నది— ఈనావనుండి జీవముతో బయటపడినవారు ౨౩గురువిసులాండు రేవుపట్టణముగు రేయిక్ జావికకు సురక్షితముగా చేరి—

'పింకుస్టార్' అను సరకులనావకు ఫిరంగు లమర్చబడియుండెను—పనామాదేశము తనవావలలో కొన్నిటికి ఫిరంగులమర్చి పంపనున్నది. 'పింకుస్టార్' గ్రీనులాండులోని ఫేర్వెల్ అగ్రమునకు ౩౫౦ మైళ్లదూరమున ఈశాన్యమున ఒక జలాంతర్గామిచే ముంచబడెను— సాయుధమగు ఈనావ ఒకకనడాదేశపు సాయుధనావతో కలసి, ఐసులాండు పోవుచున్న వర్తకనావల బృందమునకు రక్షణగా పోవుచుండెను.

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు తనసరకుల నావలకేగాక విదేశములలో రిజిష్టరయిన సరకుల నావలకుకూడ ఫిరంగులమర్చవచ్చునని రూజ్వెల్టు గారు చెప్పినారు.

సరకులుకొనిపోవు నావలు కొన్నిటిలో పని చేయువారు సమ్మెచేయుటవల్ల అవిబయటకుపోక, రేవులలోనిలిచిపోయియున్నవి— ఇట్టిపరిస్థితిని సహించుటకు వీలులేదనికూడ రూజ్వెల్టుగారు చెప్పినారు—

అమెరికా తాటస్థ్యచట్టం రద్దుకైయత్నము

అమెరికా సంయుక్తరాజ్యపు తాటస్థ్యపుచట్టమునురద్దుచేయవలసినదని సెనేటులో శాసనసభ్యుడగు సెప్టెంబరు ౨౫వతేదిన సెనేటరు మెక్కెల్లరుగారు ఒకతీర్మానముప్రవేశపెట్టిరి. చట్టమురద్దుచేసినచో యుద్ధముప్రకటించినట్లేయని సెనేటరు టాఫ్టు తెలిపెను— తాటస్థ్యపుచట్టమును రద్దుచేయుటేకాక ఇంకాఎక్కువచర్యలను అధ్యక్షుడుగైకొనవలెనని అనుకొనుచున్నారు— అమెరికాప్రజలు తాటస్థ్యమును బలపరచుటలేదని అధ్యక్షుడు కాలిఫోర్నియా మాగజీనులో వ్రాసెను—

సెప్టెంబరు౨౭వతేదిన అమెరికా విదేశాంగమంత్రియగు కార్డెల్ హల్లుగారుకూడ పత్రికాప్రతినిధులతో గావించిన సంభాషణయందు తాటస్థ్యపుచట్టమును రద్దుచేయుటకై తాను యత్నించుచున్నట్లు తెలిపెను.

అలంపూరు వార్తలు

కన్యావిక్రయము

అలంపూరుతాలూకాలోని క్యాతూరుగ్రామములో నాగిసెట్టిఅనుకోమటి వెంగురాయపాలెమునుండి౬౦౦రూ॥లకొకకన్యకను తెచ్చుకొని పెండ్లాడెను— ఈపెండ్లికేరానికి కర్నూలులో పరాపురుకోమటి సహాయపడినాడట— పెండ్లిఅయినమూడునెలలకే పిల్లబొదిలిదో సాలెదో యేదోకోమటిని మాత్రంకొదతెలిసింది— లేరంగిట్టుబాటుకొందున వచ్చినంలాభమని సెట్టిఅపిల్లనుతెంరూ॥ యిస్తినిదివిశెట్టి నసాలకంలో ఉందెనట— అంతలోపలపిల్లరిక్తబుద్ధిఃపలాయనం అన్నది. ఈలాబాదడిం కర్నూలుపోలీసువారికితెలిసింది— పిల్లను కర్నూలులోపట్టుకొన్నారట— పిల్లతల్లిదండ్రులను పోలీసుకేసుపెట్టి నడుపుచున్నారు— సెట్టిగారు ౬౦౦రూ॥పోయెను— పెండ్లామూపోయెను—ఈపోయెను— కానికేసుకెట్టేబుద్ధిమాత్రం పుట్టలే పోలీసువారిప్రమేయాన కేసునిల్చింది—

కాలమానం

ఈకాలాకొంతకాలముమనే సంప్రాప్తించింది పను లభారంవిపరీతం. పునాసపంటలు ఏమియు లేనట్లే— కొన్నిగ్రామములో శలభాలుపండినవి— గతసోమవారంనుండి కొన్నవర్షాలుపడుచున్నవి— రబ్బీవిత్తనం మొదలుపెట్టినారు

నిర్మల

దుండగములు

నిర్మలపట్టంలో కొన్నిమాసాలనుండి అలీనేతారబ్బుఅనువాడు సాహుకార్ల చేదించి ౫, ౧౦, ౨౦, ౫౦, ఈవిధంగాలాగుకొని పోవుచున్నాడు ఇంకను చెప్పరాని ఘోరాలుచేయుచున్నాడు. ఈరంతాపిరికి అయిపోయింది— అందరున్నూ సాంత్రంతలిపి గుసగుసలుగాచెప్పుకొంటారుగాని చ్చేరులకుపోయిచెప్పరు— స్థానికపోలీసువారికొదరుచెప్పుకున్నారట కానిఫలితంలేకపోయినట ఈసమాచారాలంతా పైఅధికారులు నిష్పాక్షికమైన ఒకఖుఫ్యాఅధికారిద్వారా విచారణచేసినఒకదిన్న భారతమంతకథలయాటికిరాగలదు

శక్త్యుపాసనకు పిక్క-మాంసము, నెత్తురు?

యువకునిపై మత్తుమందుప్రయోగము, పోలీసువిచారణ.

బళ్లారి, సెప్టెంబరు ౨౩:-

రామచంద్రగుప్త అను ౧౭ సంవత్సరముల యీడుగల వైశ్యయువకుడు బళ్లారిపురపాలకోన్నత పాఠశాల ఆయిదవఫారమువిద్యార్థి నిన్న గ్రహణస్నానముచేసి సైకిలుపై కాఫీహోటలుకుపోవుచుండగా, ఎవరో ఒకరు అతని దేహముమీద పొడరుచల్లెనట- కాఫీహోటలుకు వెళ్లుటకుమారుగా, గుప్త బళ్లారిలో కొండదగ్గరవున్న "కుమ్మరకుంట"కు అదేసైకిలుపై వెళ్లెను- అచ్చటసైకిలుపెట్టి కొండఎక్క-నట-మరలఅచ్చట అదేమనిషి వచ్చి మత్తుమందు దేహముపై చల్లెను-వెంటనే గుప్త స్పృహతప్పిపడిపోయెను-మరల తెలివివచ్చి చూసుకొనునప్పటికి కుడికాలిపిక్క-కండ కోయబడియుండెను-పీకచుట్టూ బలమైన కత్తిగాయముండెను- నెత్తురుచాలాపోయివుండెను- ఎడమచేతిపైనకూడా కత్తిగీట్లుండి నెత్తురుపోయివుండెను-దగ్గరఎవరూలేనందుచేత దేకుకుంటూ తనసైకిలున్నదగ్గరకువచ్చి ఒకేకాలుతో సైకిలు తొక్కు-కొనుచూవచ్చి పూరించయటనున్న షేగుగుడిసెలదగ్గరపడిపోయెను-వెంటనే ఖబురు తెలిసి గుప్తయిచటి ప్రభుత్వఆసుపత్రిలో చేర్చబడెను-డాక్టరు గాయములు తీవ్రమైనవనియు, ఆయినను నయముకావచ్చునియు అభిప్రాయపడుచున్నారు- పోలీసువారు శిక్షాస్మృతి ౩౨౮ సి.సి-ప్రకారము కేసురిజిష్టరుచేసుకున్నారు-సబుమేజస్ట్రేటుగారు గుప్తమరణవాఙ్మూలమును వ్రాసుకొనిరి-అందులో పైరీతిగా వివరములు చెప్పబడినవి-

నిన్న సూర్యగ్రహణమగుటచేత, శక్తిఉపాసకులెట్టిచర్యలకు పూనినవనియు, గుప్తకాలిపిక్క-మాంసమును, నెత్తురునుతీసికొనిపోవుటకు అఘోరాచారము నెవరో శక్తిపూజచేయువారు కావించినవనియు, వార్త ఊరంతావ్యాపించి ఆలజడికలిగించుచున్నది,

పోలీసుదర్యాప్తుసాగుచున్నది- పోలీసువారు నేడు కొండమీద నేరముజరిగినస్థలమును చూచుటకై వెళ్లిరి-గుప్తచేతియుండిన బంగారపుఉంగరము, రిష్టువాచీపోలేదు- ఏవంకయూ రక్తసిక్తమైనది- గుప్త వ్యాయామశిక్షణ పొందియుండెను.

(ఆంధ్రపత్రి)

—

"దుర్బలులు జారిపోతే కాంగ్రెసుకు మరింతబలం"

ఉత్కళ కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి గాంధిమహాత్ముని సమాధానము

కరాచీ, సెప్టెంబరు ౨౫

ఒరిస్సారాష్ట్రంలో సంయుక్తమంత్రివర్గము స్థాపించేప్రయత్నాలను గురించి ఉత్కళరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీఅధ్యక్షుడు ప్రాణకృష్ణపాధియారీకి మహాత్మా గాంధీగారు ఈవిధంగా సమాధానము వ్రాసిరి:

"మీరువ్రాసిన సమాచారమువల్ల నా ఉత్సాహమునన్నగిల్లలేదు. పుట్టినవారందరుమ్రబకరు. కొందరైనను తమమాటకు మాత్రుకొనివున్నందుకు నాకుసంతోషముగుచున్నది అమాత్రం ఉత్సాహంలేక నాకుచాలును-మనలనువిడిచిపెట్టినవారు కొరేమంత్రివర్గాన్ని పెట్టకుంటే మనము చింతపడనక్క-రలేదు-దుర్బలులు మనమంచిజారిపోయినందువల్ల మనం మరీ బలవంతులమగుదుము"

పూర్వమంత్రి బోధరామ్‌దూ్యాబే తనపేరును సత్యాగ్రహులజాబితాలోనుంచి తీసివేయవలసినదని రాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘపు అధ్యక్షునికి వ్రాసినశేఖతుగురించి అతనుమహాత్మునికి ఒకప్రశ్న వేసెను-రాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘ సభ్యత్వాలనుంచికూడా అతనురాజీనామా ఇయ్యవలెనని కోరవచ్చునాఅనిమహాత్మునిఆడిగెను. అందుకు గాంధీగారు యీవిధంగా సమాధానంచెప్పిరి. "శాసనధిక్కారం చేయునందుకు తగిన కారణములను అతను ఇవ్వలేదు-కనుక దూ్యబేగారు రాజీనామాయివ్వనక్క-రలేదు."

హిందూస్థాన్ నేషనల్‌లీగు

ఇదివరకు అఖిలభారత హిందూలీగ్ అని పిలువబడు హిందూస్థాన్ నేషనల్‌లీగుయొక్క- అధ్యక్షుడగు అణేగారు వైస్రాయిమంత్రివర్గములో సభ్యులై వెళ్ళిపోవుటవల్ల ఇప్పుడు జమ్నాదాసు మెహతాగారుదానికధ్యక్షతవహించినారు.

ఈలీగుయొక్క- కార్యకారిణీ సంఘసమావేశము అక్టోబరు ౨౪వ ౨౫వ తేదులలో ఢిల్లీలో జరుగనున్నది. ఇపుడటిరాజకీయ పరిస్థితినిగురించి చర్చించెదరు

—

న్యాయస్థానోద్యోగులకు! విరాళాల వసూళ్ల నిషేధము

పాట్నా హైకోర్టున్యాయమూర్తి తీర్పు

పాట్నా, సెప్టెంబరు ౧౭—

"ఏదేశములోగాని న్యాయస్థానాలు నేరాలను విచారణచేయవలసివచ్చినప్పుడు శాసనసభలు ఏరీతిగాశాసనములను ఏర్పరిచినవో ఆనిబంధనలను అనుసరించియే విచారణజరుగవలెను- అంతేకాని న్యాయస్థానంలో నేరవిచారణసందర్భములో పార్టీలతరపుగాని, సాక్షిగాగాని, న్యాయవాదిగాగాని వచ్చినిలబడేవ్యక్తిని ధర్మనిధులకుగాని, బహిరంగనిధులకుగాని విరాళాలుయివ్వవలసినదని మేజిస్ట్రేటుగాని మరోక న్యాయశాఖ ఉద్యోగిగాని కోరుటఅక్రమచర్యఅగును ఏపక్షమునుంచి అయినను విరాళాలు స్వీకరించవలెనని ఎవరైనను తెలిపిసూచనలను న్యాయాధికారులు ఆమోదించకూడదు."

అని న్యాయమూర్తి అగర్వాలుగారు నిన్నటిదినం పాట్నాహైకోర్టులోఒకకేసుసందర్భంలో అభిప్రాయమిచ్చిరి-

ఒకక్రిమినలు కేసుసందర్భములో విచారణజరిపిన మేజస్ట్రేటుకావించినఆజ్ఞ అనురద్దుపరచవలసినదనిఒక పార్టీతరపున హైకోర్టుకోరినసందర్భంలో అగర్వాలాగారు ఈఅభిప్రాయము తెలిపిరి.

ఈకేసుసందర్భంలో విచారణ సాగించుటకు తగినన్ని ఆధారాలు లేకపోవుటవలన విచారణలు యూనిపించలేదని, యీఒక పార్టీకిచెందినవారు ఏదోఒకనిధికి రు ౨౦౦లువిరాళంయిచ్చుటకు సమ్మతించినందువలన కేసువిచారణ నిలిచిపోయినదని జస్టిసుఅగర్వాలాగారికి నమ్మకముకలిగినది-

అందువలన తిరిగి కేసువిచారణ చేయవలెననియు, రు ౨౦౦లువిరాళంయిచ్చిన పార్టీకిఆసొమ్మును వాపసుచేయవలసినదనియు న్యాయమూర్తిగారు తీర్పుచెప్పిరి-

—

అస్సాం కాంగ్రెసువాదికి కఠినశిక్ష

అస్సాంరాష్ట్రంలో శివసాగర్ జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘానికి పూర్వఅధ్యక్షులైన రవీంద్రనాథ్ కాకోటిగారు సత్యాగ్రహం జరిపినందుకు వారికి శివసాగర్ సబ్‌డివిజనల్ మేజస్ట్రేటు ఎస్ కె దత్తాగారు భారతదేశరక్షణ నిబంధనలక్రింద ఆరు నెలలుకఠినశిక్ష విధించిరి- ఇదివరలో కాకోటిగారు యిటువంటి నేరంచేసినందుకే నాలుగు నెలలు కఠినశిక్ష అనుభవించి విడుదలఆయిరి-

—

గోలకొండగ్రంథాలయము

శ్రీప్రార్థన పద్యావళి

(గ్రంథకర్త- శ్రీమన్నవ వెంకటరాఘవకృష్ణశర్మగారు. వీరు "ఆంధ్రకవితావిశారదు"లని తమ ముఖపత్రముపై వ్రాసుకొనినదానిబట్టి తెలియుచున్నది, ఇందులో మొత్తం ౩౫పద్యాలున్నవి. అన్నీ భగవత్స్వరూపాన్ని స్తుతించునట్టివే, అన్నిపద్యాలూ సంబోధనతో నడిచినట్టివే. భాషాస్ఖాలిత్యాలూ, యతిస్ఖాలిత్యాలూ ప్రమాదపతితము అనుకోవచ్చును, వీరికి ఆంధ్రకవితా విశారదత్వమేకాక, గీర్వాణపారీణతకూడా కలదని సూచించినారు- పద్యసంఖ్యలోని ౩౫, ౧౨ సంఖ్యలుగలవి శ్లోకాలు, గీర్వాణపాండిత్యానికి ఉదాహరణం:.

శ్లో॥హే రామచంద్రాశ్రయ పాదయాకూ!

....

పునంతు మాం త్వచ్చరణారవిందం

శ్లో॥శ్రీరామభద్ర............దీనబంధూ!

....

వీరు, రామునకూ- తత్సోదరులకూ అభేదం కల్పించారుకాబోలు! ఉదాహరణ!

శాః శ్రీరామానుజ! ....

....

శ్రీరామా హృదయారవిందమధుపా! ....
సీతామనోనాయకా!

ఇందు రాముడూ, తత్సోదరులూఅభిన్నులు. మనస్సు భక్త్యావేశాలకు లోనైయున్నప్పుడు కవిత్వాన్ని లక్షణపాశాలేమీ బంధింపజాలవనిఅనుకొనినట్లున్నారు గ్రంథకర్తగారు-

గ్రంథము కొరకేచోటు, వెలతెలుపబడలేదు.

శ్రీ శ్రీ టాగూరుగారి స్మరణ

దక్కన్‌లో సాధన జ్ఞానధాలయమువారు శ్రీ శ్రీ డాక్టరురవీంద్రనాథ టాగూరుగారినిగూర్చి భారతదేశములోనివారలును, ముఖ్యపత్రికలును ప్రకటనలలోనిముఖ్యపత్రికలును చేసిన ప్రశంసలనన్నిటిని ఒకచోకేర్చి ౧౭పుటలచిన్నపుస్తకమును ప్రచురించినారు-వెండటివిజ్ఞప్తిలో ఈ అభిప్రాయములలో తమకుచిక్క-నవాటినన్నిటిని చేర్చితిమనియు, కానియింకను ఎన్నియో ప్రశంసలు ఉన్నవనియు చెప్పబడినదిముఖపత్రముపై టాగూరుగారి శ్లోకులోమ్యయున్నది.

—

ఆకుకూరలు

ప్రచురణకర్తలు"ఆంధ్రభూమిబుక్ డిపో, కోపేరి, మదరాసు"వారు. ౧౨ ప్రటలు రెండుఅణాల (కల్దారు) టపాపట్టెక్కెట్లు పంపిన దొరకగలదు.

ఇందులో ఆనిసెలకుతోప్రారంభించి సీకాయఆకుతోను గియుచు మొత్తము ౩౧ ఆకుకూరలు గావుండుకొనియో, పచ్చివిగానో భుజించియో ఆరోగ్యభాగ్యమునకై ఏమేమిలాభములను పొందవచ్చునో తెలుపబడినది- వాడుకలోఆనకోలే లాభములు వస్తుగుణదీపికఅనబడు గ్రంథాలలో తెలుపబడుటయే ఇందులోనివిశేషము.

—

దేవీప్రశ్న

అయిదుప్రశ్నలువ్రాసి కవరులోయుంచి పేర్లు తెలిపపంపిన దివేమహిమచే ఫలితములువ్రాసి మీ పేర్ల కవరుసహా పంపుటకు రు 1-6-0 సంవత్సరఫలితములవారి రు 1-12-0 దశలుగల పూర్ణజాతకము రు5-8-0 శ్రీసరస్వతీజ్యోతిషాలయం, కాకినాడ

బర్మారోడ్డు

'బర్మారోడ్డు' అనుమాటఇప్పుడు జపానుగురించినవార్తలలో పలుమారువచ్చుచుండును- అదియెక్కడిదో వివరముగా తెలుపు ఒకవ్యాసము హైదారాబాదు రేడియోవారు ప్రకటించుచున్న ఒకచిన్నపత్రికలోగలదు- అందలివిషయములను ఈక్రింద తెలుపుచున్నాము-

జపానుచైనాతో యుద్ధముచేయుటకు ముందు చైనానుఅనుకొనియుండు సముద్రముమీదుగా చైనావారలు ఇతరదేశములతో సంబంధము కలిగియుండిరి- అప్పుడుభూమిమీదుగా మార్గములు ఉపేక్షించబడియుండెను- తర్వాతజపాను యుద్ధమువచ్చెను- అప్పుడుచైనావారికి చైనానుండి బర్మాకు ఒకబాటవేయవలెనని అంతకుపూర్వము తలపెట్టియుండినసంగతి జ్ఞాపకమునకువచ్చెను- ఈబాటను వెయ్యేండ్ల సంవత్సరములపూర్వము (మార్కోపోలోచే వాడబడియుండినట్టి) (పాత"బ్రిట్యూట్ రూటు") అను బాటనుపరించి చేయవలెననుకొనిరి- ఈబాటనుబర్మారోడ్డు నిర్మించునంతవరకు ప్రయాణీకులును, వర్తకులును పూర్వమువలెనే పాదచారులుగనో గుఱ్ఱములమీదనో ఇంకనుఉపయోగించుచుండిరి- రంగూనునుండి చైనాలోనిచుంకింగునగరమువరకు ఒకబాటగలదు- ఒక్కొక్కప్పుడుదీనిని "బర్మారోడ్డు" అనుచుందురు- కానిఈపదముచే నిజముగా ఆచైనాలోనియున్నా రాష్ట్రములో కుమ్మింగునుండి బర్మాలోనిలాషియోవరకు పోవు రోడ్డుభాగముమాత్రమే అర్థమగును-

రంగూనునుండివచ్చే రైలు లాషియోవద్ద ఆగిపోవును-రంగూను ఓడరేవులోనుండి దించబడు యుద్ధోపకరణసామగ్రులు, సంభారములు అన్నియు లాషియోదాకచేర్పబడును- ఇక్కడచేరినతర్వాత సామగ్రికి 'సౌత్ వెస్ట్ ట్రాన్స్పోర్టేషన్ కంపెనీ' అనుపేర చైనాప్రభుత్వముచేఏర్పరచబడిన సంస్థ బాధ్యతవహించును-దీని ప్రధాన కార్యాలయము రంగూనులోనుండును- దీని ఏజన్సీలు లాషియోలోను ఆరోడ్డునానుకొనియుండే ఇతరపట్టణములలోను ఉండును-కుమ్మింగు నగరంలోఇంకొక ప్రధానకార్యాలయము ముండును.

కుమ్మింగుకును చైనాలోని సియాక్వానుకును మధ్యనుండురోడ్డు ౧౯౩౪-౩౫లో వేయబడినది. కాని సియాక్వాన్ నుండి లాషియోవరకుపోవు మధ్యభాగమునైనశాఖ మాత్రమే ౧౯౩౭లో ప్రారంభింపబడియుండెను-ఇది ౩౦౦ మైళ్లపొడవు. ఈరోడ్డువేయుటకు మధ్యలో కొండలను పగులగొట్టవలసివచ్చినది, నదులపై వంతెనలుకట్టవలసివచ్చినది-౧౯౩౮లో ౨౦౦౦౦౦మందికిమించి యింజనీరులుకూలీలు ఈపనిలోనిమగ్నులైయుండిరి. వారలుచాల ప్రాతపద్ధతులననుసరించి పనిచేసిరి-మట్టిని చిన్నబుట్టలతో తీసికొనిపోయిరి-మట్టి త్రవ్వుటకుగాని, బండలుతొలుచుటకుగాని ఆశ్చర్యకరమైనయంత్రసాధనము లేవిగాని లేకుండెను-రోడ్డుపనముచేయుటకు లాగెడి రోలర్లను మనుష్యులే, ఎద్దులే లాగుచుండెను-

ఈరోడ్డుదాదాపు సముద్రమట్టముకంటె ౫మారు౧౦౦౦౦ అడుగులఎత్తుకు, మరలకొండలమధ్య పైకెత్తుచుండును. దానివిచాలతొందరగాను మలుపులుగానుకట్టియుండిరి- మొదటదానిని అన్నిఋతువులకుతగినరోడ్డని చెప్పవీలులేకుండెను- వర్షములవల్లచాలనష్టములుకలిగెను- కాని ప్రతిఏటచాలభాగము బాగుచేయుచుందురు- చైనీయులుతమ పనికొనసాగించుకొనవచ్చును-

లాషియోనుండి ఈరోడ్డుసుమారు ౩౧౦౦ అడుగులపైకెక్కును- అక్కడినుండి కుట్కాయిలోతుకుదిగును- అక్కడదృశ్యము రమణీయమును [illegible]- అక్కడినుంచి మొట్టమొదటచైనావారిసరిహద్దుకునుమెన్నో మైళ్లదూరములేదు- ఈరాయలు మొదటపెట్టినపుడు కాచిన్జాతులవారలు కొండలమీదనుండివచ్చి, అధికారులనుచంపి, దానివిధ్వంసముచేసిరి- బర్మావారలలారీలు చెపాంగ్ వరకుపోవును ఇచటనుండి యాత్రోనిండి ప్రదేశము- ఇక్కడికూలీలును, యింజనీర్లును ఎక్కువగాజ్వరములతో బాధపడుచుందురు- చెపాంగునుండికురల ఆరోడ్డుఅడవులచే కప్పబడినకొండలగుండా ౧౦ మైళ్లుసాగి మాంగ్ షిహ్ అనుమైదానపు ప్రదేశములోనికిదిగును- మాంగ్ షిహ్ అనునది ఒకచిన్నప్రదేశము- అక్కడకొద్దిగా రాతిభవనములు, మట్టియిండ్లు, ఒకబజారున్నది- కానిఅక్కడ ఒకడాక్టరుగలడు, జ్వరము, అనేకజాడ్యములును మలేరియాచికిత్సలుచేయుచుందురు- ఇక్కడరోడ్డు బాగుండదు- మలేరియాభయమువల్ల పనివాండ్రుదొరకరు- నేల సల్లసల్లగానుండి కరకరాళ్లుగలిగియుండెను. వర్షాకాలములలో భూమిమెత్తనై కోసిపోవుచుండును అప్పుడురోడ్డును బాగుచేయుట చాలకష్టము- మోటారుట్రక్కులు బురదలోదిగబడుచుండెను. అనేకగంటలకాలము అదిఅట్లేయుండవలసి వచ్చుచుండెను-ఇదిదాటినతర్వాతదాదాపు౧౦౦౦౦ అడుగులఎత్తుకు ఆరోడ్డుపోవును- అక్కడ దేవదారువృక్షములతోనిండిన కొండలుండును. గాలి చల్లగానుండును- అక్కడినుండిమరల ఆరోడ్డు క్రమంగా రమణీయమైన లోయలగుండాదిగుచు సాల్వీన్నదికిచేరును-

ఈనదిపై ౨౦౦అడుగుల సస్పెన్షన్ బ్రిడ్జి (మధ్యలో స్తంభములపై ఆధారపడనివంతెన) గలదు- దానికిచైనీయసైనికుల కాపలాయున్నది.

వంకలతిరిగేచోట ప్రమాదముగానుండును- రోడ్డుక్రమక్రమంగా పోకనిటారుగా [illegible]ట్లుండును. అటువంటిచోట్లలో చాలజాగ్రత్తగా మోటారులను నడిపించవలసియుండును- అక్కడక్కడ ట్రక్కులను నడిపించువారలు చాలవేగముగా నడిపించుటవల్ల క్రిందనుండేనదిలోపడి అనేకఉపద్రవములు జరిగినవి- ఈభాగమువద్దబందిపోటుదొంగలుకూడయుండి ట్రక్కులపైబడి వరులనుండి, సామానులను దోచుకొనిపోవుచుందురని చెప్పుదురు-

ఇక్కడినుండి ఈరోడ్డునదిఎదురుగట్టు మెట్టు పోయినవరల సాల్వీన్ మైదానములోనికి దిగి చదును ప్రదేశముగుండా పావోషాన్ నగరము వరకుపోవును- ఇక్కడచైనీస్ [illegible] చక్రవర్తి పేరట కట్టించిన ఒకప్రాచీనదేవాలయమున్నది- పావోషాన్ సౌత్ వెస్ట్ ట్రాన్స్పోర్టేషన్ కంపెనీవారి ప్రధానకార్యాలయముండుచోటు- ఇక్కడచైనీయులు ట్రక్కులను రిపేరుచేయుటకు మోటారు వర్కుషాపులు సిద్ధముగానుండును- డ్రైవర్లు [illegible] ప్రయాణముచేసినతర్వాత విశ్రాంతికైకొనుట కవకాశముగలచోటు- పావోషాన్నుండిరోడ్డు-[illegible] ఎక్కువ-అక్కడినుండి మాకాంగునదివద్దకు చేరి ఆనదిగట్టువెంటపోవును కుంగసూనవద్దసస్పెన్షన్ బ్రిడ్జివిలేదును, ఈనది సాల్వీన్నదిపై వంతెనవలె కాని దీనిపై [illegible] ఎక్కువ బరువులు కొనిపోవీలులేదు- ఈవంతెనవద్దకూడ సైనికులు కాపలాయుంచబడియున్నారు- ఇక్కడినుండిరోడ్డు అపరిమితమైనవంపులుతిరుగును. అంతయు కంకరరాతితోనిండినది వర్షాకాలములో ఈభాగములో ప్రయాణము భద్రకరముకాదు.

వర్షములలో ఈభాగమందు రోడ్డు అక్కడక్కడ ఉపయోగించవీలుకాదు- ఎందువల్లనగా కొండలుపడియుండును- రోడ్డు బాగుచేయునంతవరకు ట్రక్కులు నిలువవలసివచ్చుటయేగాక బురదలో చాలారోజులవరకు దిగబడియుండవచ్చును.

మాకాంగునుండి తూర్పున కొండలు కొంతమట్టుకు తక్కువగానుండును, అక్కడలోయలు అంతలోతుగానుండవు-రోడ్డు అక్కడినుండి పచ్చటిపొలములుండు ఒకచోటకొండప్రదేశమును ఛేదించవలసియుండెను-ఈచోటు సియాక్వాన్ అనబడును-ఈపట్టణమునుండి రోడ్డు ఎత్తయిన కొండగుట్టలమీదుగా చుట్టుతిరిగిపోవును- తర్వాత రోడ్డుపోవుప్రదేశములో అంతగా అడవులు, [illegible]లుండవు-కుమ్మింగుచేరువరకు భూమి చదునుగను, సారవంతముగాను ఉండును.

బర్మారోడ్డుపై మోటారులు పోవుచున్నను ప్రాతకాలపుపద్ధతి ప్రయాణములింకను మానలేదు-ఒంటెలమీదను, మనుష్యులమీదను పట్టు మొదలగువ్యాపారసామగ్రిని బర్మాకును ఇండియాకును గొనిపోవుచుండుట ఇప్పటికిని కానవచ్చును.

ఈబర్మారోడ్డు చైనాకు జీవమార్గమువంటిది. అట్టిదీనిపై జపానువారు బాంబులువేయవలెననిన్ని, ఉత్తరబర్మాను పట్టుకొనవలెననిన్ని, థాయిలాండును పట్టుకొనవలెననిన్ని ఎందుకుగానుకోరుచున్నారో ఇప్పుడు స్పష్టముకాగలదు.

ఇప్పుడు వేలకొలదిచైనీయుట్రక్కులలో పశ్చిమదేశములతో యుద్ధసామగ్రులను చైనాకుగొనిపోవుచుందురు-ఈసామగ్రులు చేరకుండచేసినచో జపాను [illegible]మీదనో, థాయిలాండుమీదనో దాడి, అక్కడినుండి బర్మాను, ఇండియాను పట్టుకొనవచ్చునని ఆశ.

బ్రిటిషువారలు ఇప్పుడు బర్మాసరిహద్దులకు కాపలాకాయుచున్నవి.బర్మారోడ్డుపై బ్రిటిషువారు [illegible] కాపలాకాయుచుండవచ్చును.

—

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సం॥ర ఆశ్వయుజ శు॥ ౯
సోమవారము

ప్రేమాంజలి

మహాత్మాగాంధీగారికి ౨ అక్టోబరు గురువారము నాటికి ౭౨ సంవత్సరములు నిండుచున్నవి. యావద్భారతము (కొందరు విచిత్రవ్యక్తులు తప్పినా) పూజ్య భగవత్స్వరూపులైన గాంధీగారికి "శతం దీర్ఘమాయుః" అని అచంచలభక్తితో, నిండుమనస్సుతో, నిష్కపట హృదయముతో పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నది.

గాంధీగారింతటి పరమ పూజ్యతనొందుటకు కారణమేమి?

"కుర్వన్నేవేహ కర్మాణి
జిజీవిషే చ్ఛతం సమాః"

అను ఉపనిషద్వాక్యాన్ని శ్రీవారు అక్షరాలా పాలించుచున్నారు.

తేన త్యక్తేన భుంజీథా
మాగృధః కస్యస్విద్ధనం,

అని మహాత్ముడు లోకానికిని బోధించినాడు.

భారతీయుల కష్టాలన్నిటిని (పూర్వము ఏసుభగవానుడు మానవ పాపభారమై సిలువనెక్కినట్లుగా) మహాత్ముడు తనపై వేసుకొని భరించుచున్నాడు. అతడు తలుచుకుంటేగవర్నరుపదవి పొందగలుగుచుండెను. మంత్రిత్వేయుడు కాగలుగుచుండెను. ఇంగ్లీషువారివద్ద ఎన్ని బిరుదులున్నవో అవన్నిటిని చూరగొనగలుగుచుండెను. కాని అవన్నింటిని కాలదన్నినాడు. దరిద్రనారాయణుని భక్తుడైనాడు. "కట్టుకొనుటకు సరిగా బట్టలు దొరకకుంటే లంగోటీకట్టుకొనుడు" అని ఉమర్ సొబానీగారు ఉపన్యాసములో ఉపన్యసించిరి. ఆనాడు గాంధీగారే లంగోటీకట్టుకొని బయలుదేరిరి.

ఖిలాఫతువలన హిందూస్థానానికి సంబంధములేదు. అయినా హిందూస్థాన ముసల్మానులకు దానిపై పట్టింపుండెను. దానిని సహాయనిరాకరణోద్యమానికి ప్రధానాంగముగా నేర్పాటు చేసెను. ఆనాడు గాంధీగారి అనుయాయులు మసీదులలో ఉపన్యాసాలిచ్చిరి. ఈనాడు గాలి మారింది. గాంధీని తిట్టే ముసల్మానులు కానవచ్చుచున్నారు.

హిందూ ముస్లిముల ఐకమత్యానికిగాను ౨౧ దినాలు ఉపవాసవ్రతమును సాగించి తనప్రాణాన్ని సంపూర్ణంగా మృత్యుముఖంలో పెట్టి కూర్చుండెను. అట్టివాడీనాడు హిందూముస్లిం కొట్లాటలకు మూలపురుషుడని మన మౌల్వీ అబ్దుల్ హక్ గారిచే దూషింపబడుచున్నాడు.

అఖిలభారత వ్యావహారికభాషగా హిందీని ఏర్పాటుచేసినది గాంధీయే, అయితే హిందీ అంటే సంస్కృతము కాదు అరబీ ఫార్సీ కాదు సులభమైన వ్యావహారికభాష అనివారు మొట్టమొదటి నుంచీ చెప్పుచునే యున్నారు. కాని హైదరాబాదునుండి పెన్షను పొందుచున్న మౌల్వీ అబ్దుల్ హక్ గారు "హిందీ అంటే మాకు సరిపడదు సుమా, హిందూస్థానీ అనండి" అని పట్టుపట్టి ఆందోళన చేసిరి. "చిత్తము, మౌల్వీసాబ్" అని గాంధీగారు హిందీకిమారుగా హిందూస్థానీ అనియే ప్రయోగింతుమని యొప్పుకొనిరి. వెనువెంటనే మౌల్వీగారు "అది చాలదు, 'ఉర్దూ' అనవలసినదే" అని క్రొత్త ఆలాపన తీసిరి. ఇప్పుడు గాంధీని తెగడుటయే ప్రధానాంశముగా ఏర్పాటుచేసికొన్నట్లున్నది. ఇది కాలవైపరీత్య మహిమ!

గాంధీగారి నియమాలను పాటించుటకుగాను గాంధీగారే తప్ప మరెవ్వరున్నూ అర్హులుకారు. తుదకు వారి భార్యయే పరీక్షలో తప్పిపోయెను. అందుచేత గాంధీగారు మూడుదినాలు ఉపవాస వ్రతముపట్టి తామే ప్రాయశ్చిత్తము పెట్టుకొనిరి. ఇక 'గాంధీగారి అనుయాయులమని చెప్పుకొనువారిలో నూటికి తొంబది మంది అయినా గాంధీగారి అహింసా సత్యధర్మములకు హానికలిగించుచున్నారనవచ్చును. జెయిళ్లకుపోయినను పోకున్నను సత్యానికి భంగము కలిగించువారు కొందరు, ఖద్దరు వేసుకుంటే తమహద్దువరకే వేసుకొనువారు కొందరును, వడుకుటరానివారు బహుళముగను, అహింసయందు విశ్వాసములేనివారును, ఈవిధముగా గాంధేయులమని చెప్పుకొనువారు కానవచ్చుచున్నారు

ఇట్టి సరుకుతోడనే ఒక్కే ఒక తోపుతో ఆసేతుశీతాచలం రాజకీయ భూకంపం కలిగించినది ఈగాంధీ మహాత్ముడే. ఒక్క గంటలో ౧౦౦ యేండ్లలో కానున్న పనిని ౨౦ ఏండ్లలో సాధించినదీ గాంధియే. ఆత్మగౌరవము నశించి గౌరవాలకై పొట్టపై ప్రాకులాడి, ఎంగిలిముక్కలకై ఎన్నైనను సలాములు కొట్టి, ఎన్నితన్నులు తగిలినను తీవ్రముగా వాగ్రూపముగా తమ అసమ్మతిని తెలుపుకొనుట మాత్రమే నేర్చియుండిన భారత దాస్యజాతికి, తలయెత్తుకొని తిరుగుటకు నేర్పినవారు ఇద్దరేఇద్దరు. ఒకరు జనరల్ డైయరుగారు. రెండవవారు మహాత్మా గాంధీగారు. మొదటివారు లేకుండిన పంజాబు దురంతాలు కాకుండెడివి. ఆ దురంతాల మూలాన గాంధీగారికి అష్టవసువుల బలమంతయు సమకూడెను. మహేంద్రశక్తితో ఉద్యమమును సాగించిరి. ప్రపంచమంతయు దిగ్భ్రమజెందెను.

గాంధీగారి కఠిన నియమాలను, జీవనవిధానమును, సిద్ధాంతములను, మావంటి దుర్బలులు అవలంబించుశక్తి లేనివారైనను వారియెడ శక్తికొలది శుభచింతనముచేయుచు వారికి సుదీర్ఘమైనట్టియు సుఖమైనట్టియు, ఆరోగ్యయుక్తమైనట్టియు ఆయుస్సును పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించవలెనని ప్రార్థించువారమై యున్నాము.

నిజాంరాష్ట్ర రాజ్యాంగ సంస్కరణము

ఇపుడుజరుగుచున్న పనులు

౧౯౩౯లో అసాధారణజరీదాలో ప్రకటితమైనట్టి నిజాంరాష్ట్రరాజ్యాంగ సంస్కరణము అమలుచేయుటకై ఇపుడు ఏమేమిపనులు జరుగుచున్నవో ప్రజలకువివరించుటకు ప్రభుత్వము వారు ఈ సెప్టెంబరు ౨౫ తేదీన ఒక కమ్యూనిక్ ప్రకటించినారు.

ఆరాజ్యాంగ సంస్కరణలననుసరించి శాసనసభ, జిల్లాబోర్డులు, జిల్లాలలో పురపాలకసంఘములుమరియు పట్టణసంఘములు, కంటోన్మెంటుసంఘములు, హైదరాబాదు కార్పొరేషను, పంచాయతులు, శాసనదత్తాధికారములుగల సలహాసంఘములు, జిల్లామహాసభలు, సివిల్ సర్వీసుసంఘము, ఉద్యోగార్హ నిర్ణయాకర సంఘములు ఈ అన్ని సంఘములసభ్యులు, అధికారములు, వీటినిగురించి క్రొత్తశాసనములను చేయవలసినఅవసరమేర్పడెను. వాటిలో పౌరసత్వాధికారములను, స్థానికస్వపరిపాలనాధికారముల అప్పగింత అను విషయములనుగురించిన శాసనములుకూడ చేరియుండవలెను. ఇట్లు శాసనములు చేసినతర్వాత, ప్రతియొక శాసనముప్రకారము నిర్దిష్టనియమములను రచించవలెను. ఇంతేగాక ఎన్నికలు సరిగాజరుగునట్లుచూచుటకు సంబంధించినశాసనములుచేయుటకూడ అవసరము. ఎన్నికలసంబంధములైన నేరములు, విచారణ సిద్ధములైన పనులు, వివిధసంస్థలప్రతినిధులనెన్నుకొను నియోజకవర్గములు ఏర్పాటుచేయుట వీటికి సంబంధించిన శాసనములుఇటువంటివే.

ఈ నియోజక శాసనములను, శాసనానుసారమైన నియమములను చేయుటకు కొంతకాలమవసరము. అందులోనుఇక్కడ రాజ్యాంగమందు భాగములైనవివిధసంస్థలలోని సభ్యులనుఎన్నుకొనుపద్ధతి సామాన్యముగా బ్రిటిషిండియాలోకంటె ప్రజలుగాక వృత్తివర్గములైయుండుటవల్ల ముఖ్యవిషయములలో ఉపయోగకరమగు కార్యమందు బ్రిటిషిండియాలోని అనుభవము మాత్రమే నమ్ముకొనిపనిచేయుటవీలులేకున్నది. అందువల్లచాలా జాగ్రత్తగాపనిచేయవలసివచ్చుచున్నది. ఎన్నికలనుగురించిన నియమాలున్నను వాటినిచేయుటకై ఒక్కొక్కప్రభుత్వశాఖకుసంబంధించినవ్యవహారములోను జాగ్రత్తగా జిల్లాఅధికారులనుఅడిగి కనుగొనుచు శాసనములను నియమములను ఎట్టిఅవకతవకలు గానిలేకుండా ఉన్నవి కదాయని శాసననిర్మాణశాఖవారిచే పరిశీలించవలసినఅవసరముకలుగుచున్నది. మరియుశాసనము ఆమోదముల రాజభాషయగు ఉర్దూలోచేయబడినను, ఇవిముఖ్యశాసనములగుటచే వీటిని ఇంగ్లీషులోను ఓటుహక్కుగల వ్యక్తులందరికిని తెలియుసౌలభ్యముతో ఈరాష్ట్రప్రజలభాషలలో తర్జుమాచేయించు పనికూడ వెంటవెంటనే జరుగుచున్నది

రాజ్యాంగసంస్కరణవిషయములో సలహానిచ్చుటకై నియమింపబడిన పెద్దయొక్క సహాయముతో ఈక్రిందివిషయములను సంబంధించిన శాసనములు, నియమావళులు సిద్ధముచేయబడినవి:-

(౧) శాసనదత్తాధికారసంఘముల నియమావళి, ౨. జిల్లామహాసభలనియమావళి; ౩. ఎన్నికలపట్టీలు, నిర్వాచకములకు సంబంధించిన నియమావళి, ౪. ఎన్నికలనేరములు, విచారణలకుసంబంధించిన రెగ్యులేషను, ౫. స్థానికాధికారులఋణములసంరెగ్యులేషను, ౬. పౌరసత్వాధికారములనియమావళి, ౭ పంచాయతులనియమావళి. ౮ జిల్లాబోర్డులరెగ్యులేషను (ఇందులోజాగీరు మరియు ఇలాకాబోర్డులుకూడచేర్పబడినవి) ౯ జిల్లాలలో పురపాలకసంఘముల, పట్టణసంఘములరెగ్యులేషను(జాగీరు మరియు ఇలాకాపురపాలకసంఘము మరియు పట్టణసంఘములనుకూడ నియమములుచేయబడినవి) ౧౦ కంటోన్మెంటు రెగ్యులేషను, ౧౧ శాసనసభరెగ్యులేషను. ౧౨ శాసనసభనియమావళి. ౧౩ శాసనసభ్యుల అలవెన్సులనియమములు, ౧౪ శాసనసభకుసంబంధించిన స్టాండింగుఆర్డరులు.

పైవాటిలో కొన్నిటిని శాసననిర్మాణవిషయజ్ఞాలు పరిశీలించుటపూర్తియైనది. తక్కినవాటిపరిశీలన తొందరగాముగియుటకై మునీరుఖానాను గారికిసాధారణముగా ఉండేపనిని చాలతగ్గించివారిని రాజ్యాంగసంస్కరణ విషయములకు సంబంధించినశాఖలో ప్రత్యేకమైనపనిపై ఏర్పాటుచేయుటట్లైనది. హైదరాబాదు పురపాలకసంఘమునకుసంబంధించిన రెగ్యులేషనునుపూర్తిచేయుటకై ఇదేవిధముగ పురపాలకసంఘముయొక్క నాజింగారినికూడ రాజకీయశాఖలో ప్రత్యేకముగా కార్యమునందు దీక్షగాపనిచేయుటకై నియోగించనైనది. ఈక్రొత్తసంస్కరణల అమలుకగుఖర్చు లెక్కలనుముందుగా ఊహించి అంచనాకట్టుటకై ఆర్థికశాఖయందలి ఒకఅధికారిని ప్రత్యేకముగాఏర్పాటుచేయుటైనది. ఇప్పుడు ఈరాజ్యాంగ సంబంధములైన విశేషాంశములన్నిటిని నిర్ణయించుటకు ఎక్కువగా జరుగవలసినది, అదితొందరగా జరుగుటకై అధికముగా కొందరిని ఏర్పాటుచేయుటకై ప్రభుత్వమువారికి సూచనలంపబడియున్నవి

ఈక్రింద పేర్కొనబడిన శాసనములు, నియమావళులు, పూర్తికావలసియున్నవి:-

౧ హైదరాబాదు పురపాలకసంఘపు రెగ్యులేషను. ౨ సివిల్ సర్వీసుకమిటీ నియమములు, ౩ ఉద్యోగనిర్ణయాధికారముగల సంఘముల నియమాలు, ౪ ఎన్నికలనియమాలు, ౫ పౌరసత్వపాలనశాసనములననుసరించి చేయవలసిననియమాలు, ౬ పేర్కొనబడిన వర్గములనేర్పాటుచేయుటకు సంబంధించిననియమాలు.

ఓటుహక్కునుగురించిన కొన్ని విశేషాంశములు ప్రభుత్వమువారిచివరకు తుదినిర్ణయమునకై పంపబడియున్నవి.

విశేషాంశములను గురించిన నియమాలుతయారు కాకముందే శాసనములు చేయుటవల్ల కలిగెడి కష్టము అనుభవమున్నందువల్ల ఇప్పుడునియమాలు పూర్తిగా తయారైనతర్వాతనే అనియమాలతో సహా శాసనములు అమలులోపెట్టబడును. శాసనసభాసభ్యులుగా జిల్లాలనుండివచ్చువారలు వసతులకుసంబంధించినవిషయములు ఆలోచనలోనున్నవి. ప్రభుత్వముల కార్యదర్శులపనులుజరుగుటకైయుండ కట్టించబోవుభవనమును గురించి శాసనసభాభవనమును, దానిసంబంధమైన గ్రంథాలయమును వాటికొఱకు భవనములను నిర్మించుటకై ప్లానులునిర్ణయింపబడినవి.

ఈక్రొత్తరాజ్యాంగముప్రకారము అన్ని సంస్థలనుఒక్కసారిగా ఎన్నుకొనిఏర్పాటుచేయుటకష్టము. జిల్లాబోర్డులుశాసనసభకు ప్రతినిధులనుపంపవలసినవైయున్నవి. అందువల్ల జిల్లాబోర్డులు స్థాపితములై పనిచేయుటప్రారంభమైనకేగాని క్రొత్తశాసనసభనేర్పాటుచేయవీలుకాదు. అందువల్ల ఈక్రొత్తరాజ్యాంగము ఒక్కొక్కభాగమే క్రమముగాఅమలులో పెట్టబడును.

శాసనదత్తాధికారములుగల సలహాసంఘముల ఏర్పాటుకై నియమాలుచేయబడినవి. అవిత్వరలో అమలుచేయబడును. వాటిలో ఆర్థికవిషయములు, ధర్మాదాయములు, మతవిషయములు, వ్యవసాయాభివృద్ధివిషయములు, విద్యావిషయములకు సంబంధించిన సంఘములుండును. తర్వాత జిల్లామహాసభలు, కంటోన్మెంటుసంఘములు, క్రొత్తసివిల్ సర్వీసుకమిటీల ఉద్యోగార్హ నిర్ణయ సంఘములు ఏర్పాటుచేయబడును. ఆతర్వాత క్రొత్తజిల్లా పురపాలకసంఘములు, హైదరాబాదు పురపాలకసంఘము స్థాపించబడును. తర్వాత క్రొత్తజిల్లాలసంఘములు స్థాపించబడునతర్వాత శాసనసభ రాగలదు. పంచాయతులన్నిటికంటె ఆఖరు.

ఇట్లుమొత్తము ౧౩సలహాసంఘములు ప్రతిశాఖకు ఉద్యోగార్హ నిర్ణయసంఘము, జిల్లాలన్నింటిలో సాంవత్సరికమహాసభలు ఏర్పాటుచేయబడును. ఇంతేగాక ౧౭జిల్లాబోర్డులను, ౧౨జాగీరు లేక ఇలాకాబోర్డులను, ౨౧జిల్లాపురపాలకసంఘములను, ౯౨పట్టణసంఘములను, ౧౦౦౦ పంచాయతులను, ఒకశాసనసభను, ఒక హైదరాబాదు పురపాలకసంఘమును ఏర్పాటుచేయవలసియున్నది. వీటిలో ఎన్నుకొనబడినసభ్యులే ఎక్కువగానుందురు. ఈఎన్నికలలో అశేషములు జిల్లాలలోను జరుగవలసియుండును. అందువల్ల జిల్లాలలో ప్రభుత్వోద్యోగులకును, ప్రజలకును ఈఎన్నికలఅనుభవము ఇదివరలో లేదు. అందువల్లఒక్కొక్కసంస్థను క్రమముగా స్థాపనచేయుట అవసరమగుచున్నది.

విజయదశమి సమ్మేళనము

హైదరాబాదు (దక్కన్) నగరనివాసములో బేగంబజారు అలియాబాదులో ఈ అక్టోబరు ౧ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము ౪గంటలకు శ్రీ బొజ్జం నరసింహులుగారిఅధ్యక్షతన అలియాబాదు మున్నూరుకాపుసంఘవార్షికోత్సవము విజయదశమిసమ్మేళనము జరుగగలవు.

హైదరాబాదు బజారు ధరలు

తేది ౨౩-౧౨-౧౩౫౦ ఫ.
పల్లా ౧కి ౧౨౦ సేర్లతూకము
ధరలన్నీ హాలీశి.

వివరము	పల్లా ౧కి ధర			
	రూ	అ	పై	
కరిడిసాంబర్లు	౨౩ నుండి ౨౮౪			
సంబర్లు	౨౩	౦	౦	
ఢిల్లీబోగాలు	౨౨	౮	౦	
రాంసాగర్లు	౨౦	౮	౦	
పాన్రాం	౨౦	౪	౦	క్రొత్తవి
,,	౨౨	౦	౦	పాతవి
అక్కూటి	౨౦	౮	౦	౨౦ క్రొత్తవి
,,	౨౨	౮	౦	పాతవి
కోనామణి	౨౦ నుండి ౨౧ వరకు			
బుసుములు	౧౫	౮	౦	
కేశావరి	౨౦	౦	౦	౧౮ వరకు
గోధుమలు				
షర్బతి	౨౨	౦	౦	
బన్సీ	౨౧	౦	౦	౧౯ వరకు
అప్పకీ	౨౦	౦	౦	
పోటియా	౧౯	౦	౦	
ఎర్రగోధుమలు	౧౮	౪	౦	
జొన్నలు				
తెల్ల జొన్నలు	౧౦ నుండి ౧౦౪ వరకు			
పచ్చజొన్నలు	౧౦	౦	౦	
మడికట్లు జొన్నలు	౯	౦	౦	
శనగలు	౧౪౦ వరకేక ౧౪౫౦కేక			
కందులు తెల్లవి	౧౦	౦	౦	
మినుములు	౧౨	౦	౦	
బంకీలు	౧౪	౮	౦	
సజ్జలు	౧౦	౫	౦	
పప్పులు				
శనగ పప్పు	౨౩	౦	౦	
కంది ,,	౧౪	౬	౦	
పెసరపెసర,	౨౧ ౨౨	౮	౦	
ఉద్ది ,,	౧౯	౧	౦	
మినప ,,	౧౭	౦	౦	౧౪
పెసర ,,	౧౯	౦	౦	
బెల్లము	౧౫ నుండి ౧౪ వరకు			
ఉప్పు	౧౨, ౧౧	౮	౦	
ఉల్లిగడ్డ	౧౬ నుండి ౧౯ వరకు			
వరుగు మంచిది	౨౦ నుండి ౧౨ వరకు			
చక్కెర మణుగు [౪౦ సేర్లు]				
జావా ,, ,,	౧౪	౦	౦	
బొంబాయి ,, ,,	౧౩	౧౪	౦	
మద్రాసు ,, ,,	౧౩	౧౫	౦	
నిజామాబాదు ,, ,,	౧౩	౧౨	౦	
ఎర్రచక్కెర ,, పల్లా	౧౩, నుండి ౧౫ వరకు			
దర్గచక్కెర ,, ౪౦ సే.	౧౬	౧౨	౦	
ఎల్లిగడ్డ మణుగు ౧౨ సే.	౫	౮	౦	
అల్లం ,, ,,	౪	౧౨	౦	
మణుగు ౧౨ సే				
కొబ్బెరనూనె ,,	౫	౧	౦	
కుసుమనూనె ,,	౫	౦	౦	
నువ్వులనూనె ,,	౪	౦	౦	
వేరుశెనగనూనె ,,	౩	౪	౦	౩ ౬ ౦
కిరోసిన్ (గ్యాస్) ,, డబ్బా ౧కి	౪-౧౨-౦			
నెయ్యి మణుగు ౪౦ సేర్లు				
బీదరు నెయ్యి ,,	౩౭	౦	౦	
తెలంగాణా ,,	౫౩	౦	౦	
వనస్పతి డబ్బా ౧కి	౧౧	౬	౦	
బంగారు తులా ౧కి	౫౦	౮	౦	
వెండి ౧౦౦ తు	౩౧	౫	౦	
,, తు ౧కి	౦	౧౧	౬	
సవరన్ ౧కి హాలీ రూ-	౩౩	౮	౦	
మారకం				
హాలీక కల్దార్లు	౧౬	౧	౬	
కల్దారుకు హాలీలు	౧౫	౧౫	౬	
అముదాలు బస్తా ౯,	౯	౮	౦	
వేరుశెనగ ,,	౯	౪	౦	
ఉద్దులు పల్లా ౧కి	౮	౪	౦	
పప్పు ,,	౧౨	౦	౦	

గమనిక:-

ధరలు వీలైనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుపుచుందుము. అయినను ఏమైన పొరపాట్లుండిన దానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకాజాలరు.

వరంగల్ దేశపాండ్యావిద్ధకేసు

వరంగల్ జిల్లా గోలకొండవ్యాపారివిద్యాచంద్రరావుగారున్నూ మల్లయ్యలనువారున్నూ తెలిపకొని పారిపోయియుండిరని ఒక అభియోగము వరంగల్ లో జరుగుచుండెను. అభియోగము సారములేనిదని మున్సిఫ్ గారు కేసు కొట్టివేసినారు.

నెల్లూరులో హిందూ మహాసభ

దసరా పదిరోజులూ హడ్తాలు

హిందూముస్లిం కొట్లాటలు అరెస్టులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మకాం నెల్లూరు సెప్టెంబరు ౨౮

దక్షిణహిందూస్థానములో డాక్టరు పి-వరద రాజులునాయుడు (మద్రాసు) గారి నాయకత్వమున తమిళనాడులో ప్రతిజిల్లాలోను ప్రతితాలూకాలోను హిందూమహాసభోద్యమము నడిపింపబడుచున్నది- తమిళనాడు హిందూమహాసభకు చక్కటి శాఖోపశాఖలు ఏర్పడినవి.

ఆంధ్రావనిలో హిందూమహాసభ టూ ఒక కమిటీఏర్పడినదేకాని దానికి అభివృద్ధి కనబడుటలేదు-కాని నెల్లూరునగరములోను రాయలసీమ పట్టణములలోను హిందూ- ముసల్మాను సమస్య చాలకాలమునుండి యుండనేయున్నది.

ఈసంవత్సరము నెల్లూరులో విచిత్రపరిణామ మేర్పడినది-ఈజిల్లాకలెక్టరు గారుమహమ్మదీయులు.ఒకనెలనుండి నెల్లూరు హిందూమహాసభవారు జిల్లాఅధికార్లను దసరాలోఆచారముగా జరుగుచున్న పులివేషములకు అవకాశమివ్వవలెనని కోరుచుండిరి-అట్లాగేయిచ్చెదమని మండలాధికారులు చెప్పుచూ ఆశ్చర్యజనకముగనోటీసు నిరాకరించిరట దానితోహిందువులలోఆందోళన పెరుగుచుండెను. ఇట్లుండ ఒకపోలీసు చిన్నయిన్స్పెక్టరు తమ్ముడు ఒకవైశ్యయువకుని కొట్టెనట-దానిపైవైశ్యుడు తిరిగి కసితీర్చుకొనెను-క్రమముగా రెండుమూడుచోట్ల యీకొట్లాటలు జరిగెను.

ఈనెల్లూరుపురములో నలుబదివేలు హిందువులు-పదిహేనువేలుమహమ్మదీయులు-ఇచట హిందూమహాసభా సభ్యులు నాలుగువేలమందికలరు-కాంగ్రెసుసభ్యత్వము ఒకవెయ్యి పదిహేడుమందికన్న ఎన్నడుపెరుగలేదు- మరియు యీయూరిలో హిందూమహాసభ- కాంగ్రెసు సభ్యులలో అంతగా భేదాలేదు- ఒక కాంగ్రెసు ముఖ్యునిసేనడుగగా "వారేవీరు-వీరేవారు"అని సమాధానమిచ్చెను. అక్షాధికారులైన ఆర్యవైశ్య ప్రముఖులు-పెద్దలుచిన్నలుకూడ తీవ్రముగ యీహిందూమహాసభలో కలుగజేసికొనుచు-వేలాది ఖర్చుచేయుచురు- దసరా యుత్సవములకే యీయూరు సుప్రసిద్ధి.

నెల్లూరుజిల్లా సాధారణ పోలీసురిజర్వు పోలీసుచాలక చిత్తూరు జిల్లానుండియు. చంగల్పట్టు జిల్లానుండియు రిజర్వును రప్పించిరి-నాల్గుఅయిదువందలమంది పోలీసులు ఊరంతయు పారా చేయుచున్నారు.

ఈరోజున ఉద్యమమునకొక క్రొత్తరూపమేర్పడినది-జిల్లాఅధికార్ల విధానమునునిరసించుచూ

వైస్రాయి లిన్లిత్గో ప్రభువు

అధికారకాలము పెంచింపబడుట

సిమ్లా, సెప్టెంబరు ౨౭

ఇండియావైస్రాయి, గవర్నరుజనరలునగులిన్లిత్గోప్రభువు, ౧౯౪౩ఏప్రిలువరకు అధికారంలోనుండుటకు సార్వభౌముడుదయతో అనుమతించినారు.

అధికారకాలం ౧౯౪౩ సం ఏప్రిలువరకు మళ్లీపొడిగిస్తూ అధికారప్రకటన గావింపబడెను- ౧౯౩౬సంవత్సరంలో వైస్రాయిఅయినలిన్లిత్గోప్రభువుగారి అయిదేండ్లఅధికారకాలం గత ఏప్రిలుతో పూర్తిచేసుకొనవలసియుండెను. కాని అప్రభువారియుద్యోగకాలం ఒకసంవత్సరం పొడిగింపబడెను- ఇప్పుడుమరలమరొకసంవత్సరము పొడిగింపబడుటచేత లిన్లిత్గోప్రభువు 7యేండ్లకాలం వైస్రాయిగా నుండుటయగును-

ఊరిలోని హిందూ పకోణములన్నియు మూసివేసిరి-ఈహారతాళము విజయదశమివరకు యుండునట-కాఫీహోటళ్లు మూతపడ్డవి- జేబుదొడ్డిదారిని వెళ్ళియుంటేని హోటలులోనికి.అందరూఅంతే-పదిరోజులు నెల్లూరుబజారుకు టైవేయుటనగా ఎంతత్యాగమో!

కలెక్టరుఅవకాశమియిచ్చెదనని నిరాకరించుటచే వేలాది నల్లజండాలుపుచ్చుకొని యువకులు పెద్దలుకూడ ఊరేగుచున్నారు- ప్రతిఘటనసూచకముగ నల్లపీలికలను షోకాలకు తగిలించుకొనుచున్నారు-ఇంతవరకు రెండురోజులలోను అరువదిమంది ప్రభుత్వమునుప్రతిఘటించుచు అరెస్టుచేయబడిరి-వెయ్యిరెండువేలవరకు అరెస్టగుటకు సిద్ధపడుచున్నారు.హిందువులతరపునచాలకట్టుదిట్టముఉద్యమమును నడుపుచున్నారు-నిన్న పోలీసువారు లాఠీలతో హిందూప్రజనుకొట్టిరి ఊరంతేకుమయిదేగాడవ- నడిబజారులో "స్టార్" బీడీకార్ఖానా గల మహమ్మదీయ దుకాణము మూసివేసి అయిల్లుపడలివెళ్లిపోయిరి- మహమ్మదీయులబండ్లలోహిందువులుఎక్కుటలేదు. హిందువులబండ్లలో ముసల్మానుల నెక్కించుటలేదు. చాల తీవ్రముగ ఉద్యమము సాగుచున్నది,

ఈదినము అఖిలభారత హిందూ మహాసభా కార్యదర్శి శ్రీ డాక్టరు వరదరాజులునాయుడు గారు నెల్లూరురానున్నారు.

ఈదసరా హడావిడి అయినతర్వాత ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూమహాసభను నెల్లూరులో సమావేశపరచెదరట-

వచ్చే వారమురోజులలోను ఎటుల పరిణామముండునోయని ప్రజలందరు ఆతురతతోనున్నారు.

ప్రకటించబడని వ్రాతలు

మాకు ఈక్రిందివిషయములనుగురించి చేరియున్న వ్రాతలను ప్రకటించజాలనందుకు విచారపడుచున్నాము:-

(౧) సంస్థానసేవకత్వము గౌరవనీయులయోగ్యతకాదు (మానవస్వభావవ్యవహారములకు చాలితీయుమాటలతో నిండియున్నది) (౨) చందుపట్లనుండివచ్చిన "కాలవిపరీతము-దొరలబాధ"(మతద్వేషములను పురికొల్పునది) (౩) మహబూబునగరం ఆంధ్రశాలసంఘము (విశేషమేదిగానిలేదు) (౪) ఆచారము (విషయము చాల కొద్దిగానున్న వ్యాసము) (౫) ప్రజాప్రతినిధుల విద్యావిధానకార్యాలయస్థాపన (౬) బాలికల ఉన్నతపాఠశాల (నారాయణగూడెం)లోని కొందరుబాలికలకు చెన్నపురి రెడ్డిజనసంఘమువారి స్కాలర్షిప్పులు (అనవసరము) (౭)"మోసకాదు"అను ఆందోలువార్త (విషయముసరిగాలేదు) (౮) 'తహసీలుదారుకేడాకో'అను పులిమామిడివార్త (మతద్వేషములను పురికొల్పునది- (౯) సనాతనధర్మమహాసభా శాఖాసంఘస్థాపన (ఈపత్రికలో సనాతనులవిషయాలకు ప్రోత్సాహమివ్వ వీలులేదు) (౧౦) కమ్మవిద్యార్థి సహాయసంఘము-ఖమ్మంమెట్టు (విరాళాలపట్టికలకు చోటుచాలదు, (౧౧) శ్రీకృష్ణజయంత్యుత్సవనిర్ణయము(అకాలములోవచ్చినచర్చ) (౧౨) వరంగల్లు సంస్కృతాంధ్రకళాశాల (౧౩) ఆంధ్రోద్యమమున వకీల్ప్రాముఖ్యత (అనవసరము)(౧౪) గణపతిమహోత్సవము (విశేషమేదియులేదు) (౧౫) మహబూబునగరం గ్రంథాలయమునుగురించి ఆక్షేపణలు (౧౬)తాండూరు తాలూకాలో మల్కాపురంవార్త (౧౭) నిజాంప్రాంతీయ వీరశైవపరిషత్తు ఆహ్వానసంఘప్రకటన(ఇంతపెద్దప్రకటనలకు చోటులేదు-సంక్షేపంగా విషయము తెల్పవైనది- (౧౮) కాచిగూడ హిందూస్మశానవాటిక (విశేషమేదీలేదు). (౧౯)విశిష్టాద్వైతమత ప్రచారము (వ్రాసినవారిసంతకము, ముఖ్యగుణవిశేషు) (౨౦) సమస్తజగదాధార భక్తసమాజము(ఎక్కడిసమాచారమో తెల్పబడలేదు) (౨౧) మార్వాడి గణపతిఉత్సవము (౨౨) పటేలుపట్వారీలను గూర్చి ఆక్షేపణలు (ఇదికచ్చేరీలలో వ్యవహరించేయదగినది) (౨౩) వైశ్యవితంతువివాహమును గురించిన శాస్త్రిచర్చ ఇంతవరకు ఇట్టిశాస్త్రచర్చలెన్నియో వచ్చినవి) (౨౪)భువనగిరి గణేశోత్సవము (విశేషమేమియులేదు) (౨౫) ఉభయవేదాన్తవర్ధనీసంస్కృతపాఠశాల, శ్రీ వైష్ణవ గ్రంథనిలయము

మహాఘనత వహించిన నిజాం సర్కారు

వారి విద్యుచ్ఛక్తిశాఖ

హైదరాబాదు--దక్కను

ప్రకటన.

విద్యుచ్ఛక్తి నుపయోగించు ప్రజలకు యిందుమూలకముగ తెలియజేయడమేమనగ ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగ సప్లయిచేయుటకు వీలులేదు. కాబట్టి యీసంవత్సరము రాబోవుదీపావళి ఉత్సవమునకు అధికముగ కావలసిన టెంపరరి దీపములకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయిచేయుటకు వీలుండదని తెలుపుట కెంతయు విచారకరము.

హెచ్. సి. హెచ్. ఆరంస్టెడ్,

డైరక్టర్

ఎలెక్ట్రిసిటి డిపార్టుమెంట్.

ము. ఘు. ప. నిజాం స్టేటు రైల్వే

అక్టోబరు 1941 నుండి అమలులోనికి వచ్చు ప్యాసింజరు బండ్ల రాకపోకల సంక్షిప్త పట్టిక

పెద్దలైను

		2 ప్యాసింజరు	78 రైల్ కార్	22 మిక్స్డు	4 ప్యాసింజరు	10 రైల్ కార్	12 ప్యా.
		గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.
				ఎక్స్ పర్లి వైజ్యనాథ్		ఎక్స్ బీదరు	
వాడి ...	పో.	3 28			11 56		
వికారాబాదు ...	వ.	6 18		20 6	14 22	17 31	
	పో.	6 26		20 27	14 30	17 34	
బేగంపేట ...	,,	7 47		22 22	15 42	18 52	
హైదరాబాదు డి. జ.	వ.	8 5		22 40	15 57	19 4	
	పో.	8 16	12 5	23 5	16 35	19 7	19 35
సికింద్రాబాదు ...	వ.	8 35	12 22	23 40	17 6	19 32	19 52
	పో.	9 0	12 27				20 10
భువనగిరి ...	,,	10 5	13 22				21 11
కాజీపేట ...	వ.	12 10	14 56			14 ఫాస్టు మిక్స్డు	23 0
							6 జి.టి. ఎక్స్. 21 22
బల్లార్షా ...	వ.						ఎక్స్ ప్రెస్
	పో.					8 10	21 47
కాజీపేట ...	వ.					14 36	2 59
						8 ప్యా	
	పో.	12 30	15 2			15 28	3 30
వరంగల్ ...	,,	12 41	15 12			15 35	3 41
డోర్నకల్ జం. ...	వ.	14 39				17 35	5 19
	పో.	14 53				17 48	5 35
బెజవాడ ...	వ.	17 52				20 55	8 40
							మద్రాసు మెయిల్.
	పో.						9 5

		1 ప్యాసింజరు	7 ఫాస్టు మిక్స్డు			5 జి.టి. ఎక్స్ప్రెస్			77 రైల్ కార్
		గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.			గం. ని.
బెజవాడ	వ.	...	...			17 30 మద్రాసు నుండి			
	పో.	6 15	8 45			17 54			
డోర్నకల్ జంక్షను	వ.	9 32	12 34			20 34			
	పో.	9 46	12 49			20 54			
వరంగల్ ...	,,	11 47	15 31			22 37			16 25
కాజీపేట	వ.	12 3	16 0			22 52			16 36
			13 ఫా. మి.						
	పో.		16 50			23 22			
బల్లార్షా	వ.		23 35			4 50 ఢిల్లీకి పోవును			
	పో.					5 11			
				11 ప్యా	9 రైల్ కార్		3 ప్యాసింజరు	21 మిక్స్డు	
కాజీపేట	వ.								
	పో.	12 14		3 26					16 39
భువనగిరి ...	,,	14 33		5 22					18 17
సికింద్రాబాదు	వ.	15 42	1 ప్యా	6 26	గం. ని.		గం. ని.	గం. ని.	19 10
	పో.	15 52	17 12	6 40	10 0		9 8	5 40	19 14
హైదరాబాదు డి. జ.	వ.	16 12	17 29	7 8	10 13		9 37	6 5	19 28
	పో.	...	17 39		10 15		9 45	6 18	
బేగంపేట ...	,,		17 53		10 28		9 57	6 37	
వికారాబాదు	వ.		19 27		11 46		11 18	9 2	
	పో.		19 37		11 48		11 38	9 17	
వాడి ...	వ.		22 10		బీదరుకు		14 22	పర్లి	

బ్రాంచి లైను బండ్లు

వికారాబాదు — పర్లి వైజ్యనాథ్ శాఖ

		21 మిక్స్డు	9 రైల్ కార్			10 రైల్ కార్	22 మిక్స్డు
		గం. ని. సికింద్రాబాదు నుండి	గం. ని. సికింద్రాబాదు నుండి			గం. ని.	గం. ని.
వికారాబాదు	వ.	9 2	11 46	పర్లి-వైజ్యనాథ్	వ.		
	పో.	9 17	11 48		పో.		6 30
మహబూబాబాదు-బీదరు	వ.	12 50	13 36	మహబూబాబాదు-బీదరు	వ.		15 34
	పో.	13 43			పో.	15 44	16 36
పర్లి-వైజ్యనాథ్	వ.	22 15		వికారాబాదు	వ.	17 31	20 6
	పో.				పో.	17 34	20 27
						సికిం.కు	సికిం.కు

డోర్నకల్ జంక్షను - సింగరేణి కాలరీసు శాఖ

	16 మిక్స్డు		15 మిక్స్డు
	గం. ని.		గం. ని.
డోర్నకల్ జం. పో.	9 55	సింగరేణికాలరీసు పో.	13 10
సింగరేణికాలరీసు వ.	11 20	డోర్నకల్ జం. వ.	14 20

డోర్నకల్ జంక్షను - భద్రాచలంరోడ్ శాఖ

	18 మిక్స్డు	20 మిక్స్డు		17 మిక్స్డు	19 మిక్స్డు
	గం. ని.	గం. ని.		గం. ని.	గం. ని.
డోర్నకల్ జం. పో.	10 50	21 50	భద్రాచలంరోడ్ పో.	14 42	2 10
భద్రాచలంరోడ్ వ.	13 18	0 20	డోర్నకల్ జం. వ.	17 20	4 50

చిన్నలైను

		39 షటల్	35 ప్యాసింజరు			41 షటల్
		గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.
ద్రోణాచలం ...	పో.	6 40	11 10			15 30
కర్నూల్ టౌను	వ.	7 53	12 20			16 47
	పో.	37 ప్యాసింజరు	12 45			
మహబూబునగర్	వ.		16 28			
	పో.	6 20	16 36	34 ప్యాసింజరు	30 ప్యాసింజరు	32 ప్యాసింజరు
హైదరాబాద్ దాం. జ.	వ.	9 52	19 26			
	పో.	10 1	19 30	6 0	17 10	19 0
సికింద్రాబాదు	వ.	10 20	19 50	6 30	17 33	19 25
	పో.			6 52	17 43	20 10
నిజామాబాదు	వ.			11 26	22 40	0 9
	పో.			11 38		0 21
నాందేడ్ ...	,,	44 షటల్.		14 34	54 షటల్	2 56
పూర్ణా	వ.			15 21		3 35
	పో.	19 30		15 46	6 15	4 0
పర్భని	వ.	21 0		16 29	7 5	4 35
	పో.	21 10		16 39	7 15	4 45
జాల్నా	వ.	పర్లి		19 45	10 40	7 28
					56 ట్రిప్ కోచ్	
	పో.			20 3	11 7	7 41
ఔరంగాబాద్ ...	,,			21 37	13 15	9 19
మన్మాడ్ ...	వ.			0 35	రాత్రి	12 20

		33 ప్యాసింజరు	31 ప్యాసింజరు	55 ట్రిప్ కోచ్		
		గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.	గం. ని.
మన్మాడ్ ...	పో.	1 55	13 0	—		
ఔరంగాబాదు ...	,,	4 41	15 55	13 55		
జాల్నా	వ.	6 18	17 28	15 56	43 షటల్,	
				53 షటల్.		
	పో.	6 30	17 41	15 15	పర్లిమండి.	
పర్భని	వ.	9 33	20 13	19 30	4 17	
	పో.	9 37	20 17	19 38	4 55	
పూర్ణా	వ.	10 15	20 55	20 28	5 57	
	పో.	10 40	21 17			
నాందేడ్ ...	,,	11 22	22 2	29 ప్యా.		
నిజామాబాదు	వ.	14 35	1 4			
	పో.	14 47	1 16	4 20	36 ప్యా.	38 ప్యా.
సికింద్రాబాదు	వ.	19 33	6 0	9 40		
	పో.	19 53	6 18	9 50	6 48	17 40
హైదరాబాదు దాం. జ.	వ.	20 10	6 35	10 10	6 58	17 55
	పో.				7 8	18 0
మహబూబునగర	వ.	40 షటల్.			9 49	21 15
	పో.				9 57	
కర్నూల్ టౌను	వ.				13 25	42 మిక్స్డ్
	పో.	8 40			13 45	17 30
ద్రోణాచలం ...	వ.	10 0			14 57	19 57

బ్రాంచ్ లైను బండ్లు

పూర్ణా-హింగోలి శాఖ.

	45 మిక్స్డు		46 మిక్స్డు
	గం. ని.		గం. ని.
పూర్ణా ... ... పో.	6 30	హింగోలి ... ... పో.	11 35
హింగోలి ... ... వ.	10 10	పూర్ణా ... ... వ.	15 0

పర్భని-పర్లి-వైజ్యనాథ్ శాఖ

		44 షటల్	48 మిక్స్డు			43 షటల్	47 మిక్స్డు
		గం. ని. పూర్ణా నుండి	గం. ని.			గం. ని.	గం. ని.
పర్భని ...	వ.	21 0		పర్లివైజ్యనాథ్ ...	పో.	1 30	5 50
	పో.	21 10	11 5	పర్భని ...	వ.	4 17	9 10
పర్లివైజ్యనాథ్	వ.	0 5	14 25		పో.	4 55 పూర్ణాకు	

నిజామాబాదు జానకంపేట్-బోధన్ శాఖ.

	50 మిక్స్డు	52 మిక్స్డు		49 మిక్స్డు	51 మిక్స్డు
	గం. ని.	గం. ని.		గం. ని.	గం. ని.
నిజామాబాదు... పో.	6 30	18 30	బోధన్ ... వ.	9 0	21 10
బోధన్ ... వ.	8 20	20 30	నిజామాబాదు ... పో.	10 55	23 00

సికింద్రాబాదు
తేది 15 సెప్టెంబరు 1941

ఎ. డబ్ల్యూ. వాట్సు
చీఫ్ ట్రాన్సుపోర్టేషన్ సూపరింటెండెంటు

దేవాలయములలో అందరి ప్రవేశమునకై ప్రార్థన

కొచ్చిను మహారాజుగారికి తియ్యాల విజ్ఞప్తి

సెప్టెంబరు ౨౧వ తేదిన సాయంకాలము కొచ్చినుసంస్థానంలో మాటన్చేరి పురపాలక సంస్థవారి మైదానములో శ్రీనారాయణగురు సందేశ పోషిణీసభవారియాజమాన్యమున కొచ్చినుతియ్యాలుసమావేశమై సంస్థానములోని దేవాలయము లన్నిటిలోనికి హిందువులలో అన్ని శాఖలవారికిని ప్రవేశమొసగుటకును, అస్పృశ్యతలేకుండ చేయుటకును ప్రభువుగారు ఒకప్రకటన చేయవలెనని కోరు తీర్మానమొకదానిని ఆమోదించిరి. కె. కె. విశ్వనాథన్, అడ్వొకేటుగారు అధ్యక్షతవహించిరి వారుపన్యసించుచు శ్రీనారాయణగురుగారి మానవులందరికిని ఒకటేవర్ణము, ఒక్కటేమతము, ఒక్కటేదేవుడు ఉండవలెననియు చెప్పెడివారనిరి. ఇదేసిద్ధాంతమును అన్నిమతాల ప్రవక్తలును బోధించియున్నారనిరి. వర్ణవ్యవస్థవల్ల ఏర్పడిన కట్టుబాట్లుపోనంతవరకు నిజమైన సాంఘికాభివృద్ధిగాని, రాజకీయాభివృద్ధిగాని ఉండజాలదనిరి. అంటరానితనపుఆచారమును పాటించు సంస్థలను తీసివేయుటకు శాసనముచేయవలెననిచెప్పిరి. సభకుముందు వర్ణవ్యవస్థనుదూషించు గీతముల పాడుకొనుచు నల్లజెండాలతో ఊరేగింపుచేసిరి.

ఇండియా-సిలోను రాయబారాలు

కొలంబో, సెప్టెంబరు ౧౭

ఇండియాకును సిలోనుకు అన్యోన్య సామరస్యమునుదుర్పుటకు అవకాశములను పరిశోధింపనిరుత్సాహైజరుగుచున్న సమావేశాలలో మూడురోజులు గాదినస్థితిఏర్పడినది. ఇకసభాయత్నములు విఫలమైపోవునని అనుమానముపుట్టినది. కానిఉభయపక్ష ప్రతినిధులును సమస్యలనుగురించి అతిజాగ్రత్తగా ఆలోచించుకున్నందున ఫలితముగా ఇకచర్చలుకొంత దారిలోకివచ్చినట్లు ధైర్యముకలిగినది. నేటిదినం చర్చలు మంచిఫలితములు సూచించినట్లే జరిగినట్లు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్‌వారికి తెలియవచ్చినది.

ఇప్పటికి ఇండియా, సిలోనుప్రభుత్వప్రతినిధులు అవకాశపరిశోధననిమిత్తము పదిహేను రోజులుగా సమావేశాలు సాగించుచున్నారు. సమావేశాలు మొదటిదినంనుంచి విడకుండా తొమ్మిది రోజులుసాగినాయి, తరువాత రాయబారాలలో ప్రతిష్టంభనవచ్చినట్లుతెలినది కనుక మూడురోజుల పాటు సమావేశాలు జరగలేదు.

ఇకముందు సిలోనుకు భారతీయులను వలస పంపేవిషయంలో ఉభయపక్ష ప్రతినిధులకూ ఒప్పందలకుదిరినది. కాని సిలోనులో ప్రస్తుతం నివసిస్తున్న భారతీయుల హోదానుగురించి సభ్యులకు అభిప్రాయభేదాలు వచ్చినందువలన చర్చలలో ప్రతిష్టంభన ఏర్పడెను.

కలకత్తా పాఠశాలకు దానము

కలకత్తాలోని మహమ్మద్ అంగ్లోఓరియంటల్ బాలికాపాఠశాలకు మ-హ-వ-నిజాము గారు నెలకు ౧౫౦ కల్దారురూపాయిల ప్రకారము అనుగ్రహించియున్నారు. ఈసహాయము ఐదేండ్లవరకు జరుగుచుండును.

సికింద్రాబాదులో నీటిచెరువు

సికింద్రాబాదులో ౧౦లక్షలుఖర్చుపెట్టి ఆలెగ్జాండ్రియారోడ్డు ప్రాంతములోనిజనులకు త్రాగునీరుసప్లయి చేయుటకొరకొక నీటిచెరువును నిర్మించుచున్నారు. పని౯నెలలలో పూర్తికాగలదు.

కోటిరూపాయల పరిశ్రమలు

హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ఘనముగా కమిచ్చి మొజాహర్‌ఇచ్చిస్థాపింపజేయుచున్న ఒక కోటిరూపాయిల పరిశ్రమాలయము విషయములో హైదరాబాదుకోటీశ్వరులైన సాహుకార్లు కొందరు వ్యాపారపరిశ్రమల శాఖమంత్రిగారిని కలిసిరెండుగంటల కాలముమాట్లాడినారు. స్టాటరుగారుకూడా ఆసమయములోఉండినారు. కలిసిన సాహుకారులలో రాజాపన్నాలాల్ గారు, లాహోటీ రాములాల్ భిమ్రాగారలుఉండిరి.

అతియాత్ కమిటీ

అతియాత్ సంబంధకేసులలో న్యాయమైన తీర్పులు జరుగుటకుగాను ప్రత్యేకఅధిక కమిటీ ఒకటిఏర్పాటుచేయబడినది. ఈకమిటీకిగాను రాజానర్సింగరజ్ గారిని ప్రధానమంత్రులు నియమించినారు.

నిషిద్ధగ్రంథాల నేరము

బన్సీలాల్ పుస్తకవ్యాపారి నిషిద్ధగ్రంథాలుంచుకొన్నందులకు న్యాయస్థానములో అతనికి౧౦ రూపాయిల అపరాధంవిధించిరి.

పాముమంత్ర విజయము

హైదరాబాదునగరంలో అబాని ౧౩వతేది సాయంకాలము మాణిక్యమ్మ అను ౪౦ సంవత్సరములవయస్సుగల స్త్రీ పాముకరచి మూర్ఛపడియుండగా బత్తినివీరయ్యగారుఅను పెంగళంరాపోలీసుకానిస్టేబిలు మంత్రముచేసి, మందిచ్చి విషముదిగునట్లు చేసినారు వీరయ్యగారిఅడ్రసు శాకారం, ముషీరాబాదు.

బెంగాలుప్రధానమంత్రి

బెంగాలుప్రధానమంత్రిగారైన ఫజాలుల్ హక్ గారు నవంబరునెలలో హైదరాబాదుకు విచ్చేయుదురు. వారుప్రభుత్వాతిథిగా నుందురు.

మూడు వ్యవసాయకుల బండ్లను నిర్బంధించుట

అబ్దుల్లాపురంఅను జాగీరుగ్రామం (షర్కీ తాలూకా, అత్రాఫ్‌బల్దాజిల్లా) నుండి నాయెగోవిగోపయ్య, మండలసామిఅను యిరువురు వ్యవసాయకులు ౩బండ్లు తెచ్చుచుండగా హైదరాబాదునగరంలో చాదర్‌ఘాటుపూలువద్ద సఫాయిఅధికారులు ఆబండ్లనునిర్బంధించి తీసికొనిపోయిరి. వాటిలోకటిని బల్దియా కచేరీవద్ద వెంట వేశదలిరి.

గ్రంథాలయ స్థాపన

పోయిన భాద్రపదబహుళ త్రయోదశినాడు మహబూబునగరం జిల్లాలోని రఘుప పేటలో యస్.వి.యస్. శర్మగారి ప్రోత్సాహమున ఒక గ్రంథాలయము స్థాపించబడినది. దానికి శ్రీ వెంకటనరసింహాచార్యగారు అధ్యక్షులుగను, శ్రీ ప్రతాపరెడ్డిగారు కార్యనిర్వాహకులుగాను, శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు ఉపాధ్యక్షులుగానుఉండు ఒక పాలకవర్గము ఏర్పాటుచేయబడెను.

---

౧ సం॥రము చందా ౬ రూపాయిలు
౬ నెలలకు 3 రూపాయిలు
బ్రిటిషిండియాలో సం॥చందా ౫-౮-౦ కల్దారు
పాతపత్రికలకు వెల ప్రత్యేకము.

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

THE ONLY POPULAR PAPER THAT REACHES The masses In the Dominions BEST MEDIUM for Advertisement.

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

Volume 16 | Hyderabad-Dn | Monday | 29th September 1941 | Number 42

మహాకవి రవీంద్రుని స్మరణ

భువనదహించిన బీరాయయనరాణిగారి అధ్యక్షతక్రింద హైద్రాబాదు-దక్కను నగరమందు రెడ్డిహాస్టల్‌లో సెప్టెంబరు ౧౯ వ తేదిన సమావేశమైన డాక్టర్ రవీంద్రనాధఠాగూర్ గారి సానుభూతి సభలో ఆర్, వి, పిళ్లెపతిగారు ఈ క్రింది ప్రసంగము చేసిరి:—

“ఆకారసదృశః ప్రజ్ఞః” అని కవికులతిలకుడైన కాళిదాసు గానముచేసెను. అనగా రూపమునకు తగిన ప్రజ్ఞ పోలికయుండునని అర్థము, ఈసత్యమును మనకాలములో కన్నులారచూడగలిగితిమి- రవీంద్రుడు ఆకారముచేత ఎంతసర్వజనరంజకుడో ప్రజ్ఞచేతను అంతప్రశంసనీయుడయ్యె రూపసౌభాగ్యము పూర్వపూజలఫలమైనట్లే మహా బహుళ కారాధనముల పరమసిద్ధి అని అనిరి- రవీంద్రుని నవనాసములు మోసినవి తుల్య- కులాంగనాసౌభవముశ్రీకార్థమైనవి- కుమారునిగా ఆయనకు బ్రహ్మోపదేశముచేసినవి సృహస్థధర్మము కూడా సఫలమైనది- కృత్యమువంటి పుత్రోత్సవరహస్యము ఇమిడియున్నది-

అయితే రవీంద్రుని బెంగాలీవారు తమవానినిగా చేసికొని గర్వింతురు. కాని ఆయననిఖిల లోకసర్వభాగ్య దాతగా ప్రకాశించినాడు మన బెంగాలీ భాషలో తన కంఠమువిప్పి పాడిన ఆమాధుర్యముచేత తిరిగి ప్రేమయందే లీనమగుచున్నది. ఇదే మహాకవిమధురమంత్రము,

ఈమాధుర్యవిధాతను నేను మిక్కిలి చిన్నతనములో చూచుభాగ్యము అబ్బినది. ఆయన బెంగాలు తమబంధువులయింటికి చుట్టముచూపుగా వచ్చిరి-అప్పుడు నాపెన్నిహితులు నన్ను వీణావాద్యముతో గానముచేయుమనిచెప్పిరి నేనువీణలో రెండుగానములు వాయించితిని. వెన్నవంటి ఆయన హృదయము కరిగినది. పితృవాత్సల్యమును గాయత్రభావమును రెండుకలిసి పైకివచ్చినవి- అంతట ఆయన ఆజానుబాహువైన కంఠమెత్తి ఒకగీతముపాడి చిన్నదానవైనను అప్పుడునాకు సంగీతమహాత్మ్యము సాక్షాత్కరించినట్లయినది. నాకుసంగీతమునందాసక్తి అప్పటినుండియు అధికమైనది- నా కన్నన్ను ఆశీర్వదించెను ఆమహా హిమాలయము వలె కన్యాకుమారి అనుమానవహృదయములను తడిపి తీయనయినవి అంతటితో ఆగలేదు. ఆయన ఈశ్వరార్పణముగా చల్లినగీతాంజలి మనహృదయమునందెంతో గొప్పదాతలుగా ఉండదంతట పరిమళించినది- రవీంద్రుడు పేరువినని దేశము ప్రపంచములో లేదు- ఆయనగ్రంధములు చదివి సంతోషపడని నాగరికులు అరుదు- ఆ కవనరచనలను పరివర్తనముచేసుకొనిన భాషలు పెక్కుచాలా కలవు.

ఇంతమహోత్తరమైన వాఙ్మయమును రవీంద్రుడు ఎట్లురచింపగలిగెను? ప్రాతిభా? ఆద్యపసంచమందున్న నాగరికవర్గములనెల్లను ఏలవిధముగ ఆకర్షించి ఆనందపెట్టగలిగెను? అనుభావములు మనకుతోచవచ్చును. ఈప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముకూడా ఆయనకావ్యమునందే పొడకట్టుచున్నది రవీంద్రునికావ్యసృష్టిలో ప్రపంచమంతా సౌందర్యమయము, ఆచటజరిగే ప్రవృత్తిఅంతా మాధుర్యపూర్ణము- దీనికంతా ఆధారభూతము అనంతమా, తము,రవీంద్రుడు ప్రేమతపస్వి-అందుచే ఆయనకువికారము గాని వికారముగాని భయంకరములుగా కానరాదు- గులాబీపూలలో దిమకు మొండ్లులేవా? పద్మము బురదలో పుట్టుటలేదా? అట్టివానినిఅవిభాజ్యములుగా భావించెను- గులాబీపరిమళము సేవించెను- పద్మవికాసమునే పరిగ్రహించెను- ఆ ముండ్లను ఈపంకమును ఉపేక్షించెను- అవును మహానుభావుల ప్రేమసాధనకు ఇదేముఖ్యమార్గము అందువలననే వారుఎంతలేసి దుష్పరిపాలకములనుకూడా ఉపేక్షింపగలుగుదురు- వారు అవించినది సర్వసౌభాగ్యప్రదమైన ప్రేమమాత్రమే- ప్రేమచేత సృష్టి అగుచున్నది- ప్రేమబలమువలన వృద్ధి యగుచున్నది- నేడు నేనిట్లు స్వర్గస్థులైన రవీంద్రనాధమహర్షికి భక్తిశ్రద్ధలను అర్పించుటకు ఈయవకాశము లభించినది-

దసరా ఊరేగింపు ఆయుధధారణ

ప్రధానమంత్రిగారికి హిందూప్రజా మండలివారి మనవి

దసరాసమయంలో ఊరేగింపునందు హిందువుల ధర్మముప్రకారము ఆయుధములను ధరించవలెనన్నచో ఎటువంటిఆయుధములనుగాని ధరించితిరుగరాదను ఒకమ,ఘ,వ, నిజాంప్రభుత్వాజ్ఞ ఇపుడు అమలులోనుండుటవల్ల ఆటంకముగనున్నది- ఈఆటంకమునుతొలగించవలెనని హైదరాబాదు (దక్కను) హిందూప్రజామండలివారు మ-ఘ-వ- నిజాంప్రభుత్వమతాఖమంత్రిగారిని ప్రార్థించిరి- ఆమంత్రిగారికోరికపై సదరు మండలి ప్రధానకార్యదర్శియగు యశ్వంతరావు జోషీగారు ఈసెప్టెంబరు౨౦న తేదిన మంత్రిగారి వద్దకుపోయి ఈదసరాఊరేగింపునుగూర్చియేగాక మరికొన్ని యితరముఖ్యవిషయములనుగురించి కూడను భాషించిరి- కానిఅనుకూలఫలితము కలుగలేదు- అందుపైహిందూప్రజామండలి కేంద్ర సమితివారు సెప్టెంబరు౨౧న తేదిన క్రొత్తప్రధానమంత్రిగారికి దసరాఊరేగింపును ఆయుధములు ధరించిచేసుకొనుటకు అనుజ్ఞనొసగుమనివిజ్ఞప్తిని పంపుకొన్నారు-

బీసెంటమ్మ జన్మదినోత్సవము

౧౯౪౧ అక్టోబరు ౧వ తేదిన సాయంకాలము, ౬గంటలవేళ హైదరాబాదు(దక్కను) నగరమున నవాబ్ అక్బర్‌యార్‌జంగ్ బహద్దర్‌గారి బంగళాకు ఎదుటథియసాఫికల్ సొసైటీ హాలులో డాక్టర్ అనీబీసెంటమ్మగారి జన్మదినోత్సవసందర్భమున సభజరుగగలదు- మౌల్వీసయ్యద్ అబ్దుల్ హఫీజ్ సాహెబ్‌గారు బీసెంటమ్మగారి జీవితవిశేషములను గురించి ఉపన్యసించగలరు_ హైద్రాబాదు(దక్కను) నగరథియసాఫికల్ సొసైటీఅధ్యక్షుడగు డాక్టర్ నవాబ్ నాజర్‌యార్ జంగ్‌బహాదర్‌గారు అధ్యక్షతవహింతురు_

కీ. శే. వామననాయక సాంవత్సరికము

ఈఏడు కీ. శే. ధర్మవీర వామనన్నాయకుగారి సాంవత్సరికము హైదరాబాదు (దక్కను) నగరములో హిందూ సివిల్‌లిబర్టీస్ యూనియన్‌వారి యాజమాన్యమున ౧౯౪౧ అక్టోబరు ౧౦వ తేది శుక్రవారమునాడు జరుపబడగలదు- ఉదయము ఊరేగింపున్ను, సాయంకాలము వివేకవర్ధనీ దానములోగాని లేక గౌలిగుడెమునందు సుందర భవనములోగాని బహిరంగసభయుజరుగగలదు- ఈసభకు ఊరేగింపునకును క్రొత్తప్రధానమంత్రిగారు అనుమతినొసగగలరని ఈసాంవత్సరికోత్సవముల కేర్పాటుచేయువారలు నమ్మకముతోనున్నారు. ఇదివరలో ౧౯౩౮లోను ౧౯౩౯లోను, ౧౯౪౦లోనుకూడ ఊరేగింపులకు అనుమతినొసగియుండలేదని పాఠకులకుజ్ఞాపకముండవచ్చును

కీ॥శే॥ నవాబ్ మొయినుద్దౌలా బహద్దరుగారు

హైదరాబాదుక్రికెట్ అసోసియేషను యొక్క రాజపోషకుడును హైదరాబాదులో క్రికెటుఆటలను ప్రోత్సహించుటలో అనేకులు ఇతరులకంటె ఎంతోఅభిమానము చూపినవారునగు నవాబ్ మొయినుద్దౌలాబహదర్‌గారు కొంతకాలమునుండి జబ్బులోనుండి ౧౯౪౧ సెప్టెంబరు ౨౪ వతేదిన భౌతికశరీరమును వీడిపోయిరి. ఈవియోగము క్రికెటుఆటలయందభిరుచి గలవారలకు గొప్పనష్టమనుచు హైదరాబాదు క్రికెటుఅసోసియేషనుయొక్క అధ్యక్షుడగు ఎ-కె-ముస్తాఫ్‌గారు కీ॥శే॥నవాబుగారి కుటుంబమునకు ఓదార్పులుప్రకటించినారు

చరిత్రకాంగ్రెసు

హైద్రాబాదు చరిత్రకాంగ్రెసు డిసెంబరు తుదివారములో సమావేశముకానున్నది దానికి ప్రధానపోషకత్వమును మ-ఘ-వ- నిజాంగారు అంగీకరించియున్నారు.

వైద్యులకు ప్రబోధము

నేడు ౧౯-౯-౪౧న తేదిన శ్రీపం॥ మ గ్గ రాయగుప్తసిద్ధాంతి (“దక్కను వైశ్య”పత్రిక సంపాదకుడు, (జ్యోతిషవాస్త్రవ్యుడు) తిరిపల్లకు వెంచేసి శ్రీయుత యిరుకుల్ల వెంకయ్యగుప్తగారి యింటిలోబసచేసి ఆ దేశోజా వారియి టియందు వైశ్యులనందరినిపిలిపించి ఉపన్యసించుచు “మీరందరు వైశ్యసంఘముచేర్పాటుచేసి సంఘముఅభివృద్ధిచెందింపుడు వేదాధ్యయనమునకు అధికారము వైశ్యులకున్నదని గాయత్రీమంత్రముతోజా ఉదయముజపించుకొనుడు. హవనము చేయుడు-యజ్ఞోపవీత గౌరవమును నిల్పుడనుచు నుపన్యసించిరి. మరియుమనసొమ్ము తినుకొని మనకుదిట్టినవారిందరికొకలరనుచు వేములవాడభీమకవిప్రాసినపద్యములు చక్కగాచదివివినిపించిరి, శ్రీపం॥ నారాయణరెడ్డిసిద్ధాంతరత్నగారుపన్యసించుచు “బ్రాహ్మణోస్యముఖమాసీత్, బాహూ రాజన్యః కృతః ఊరూ తదస్యయద్వైశ్యః పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత” అనుమంత్రమునుచదివి అర్థమును విపులముగాచెప్పుచు సర్వాంగములలో వైశ్యులు తొడవంటివారనిగాని తొడ అనంతరఉత్పన్నముకాలేదనిచెప్పిరి, “పశూనాం రక్షణం దానమిజ్యాధ్యయనమేవచ వణిక్పథం చ కుసీదం చ వైశ్యస్య కృషిమేవ చ(మను) అను శ్లోకముచదివి అర్థముచెప్పుచు వైశ్యులుదేశమునకు ప్రాణమువంటివారనియు పసుస్తజనులకు వేదాధ్యయనము యజ్ఞోపవీతధారణగలదనియు గుణకర్మల ననియుచెప్పిరి తదుపరి శ్రీపం॥సుబ్బారాయ గుప్త సిద్ధాంతిగారు షట్చక్రవర్తులలో) అర్థగు వైశ్యులని కొన్ని పురాణప్రమాణములశ్లోకములచదివి అర్థముచెప్పుచు ఆరోజాసభచేసి పిల్లలు వైశ్యవ తులగుచటుల చేయుగఅందులకు పాటుపడుడనుచు వారిపత్రిక ఖర్చులకై కొంత డబ్బుసహాయము చేయుమనిరి. శ్రీ తిరిపల్లా వైశ్యసంఘమువారు నూటపదహార్లు సమర్పించిరి. దానికివారుఆనందించిరి, చం-౬-౨-౯-౪౧తో జాన శిక్రందాబాదు వెళ్లిరి

దసరా ఉత్సవము

(ఆర్యసమాజము, సాపనవీధి సికింద్రాబాదు)

శ్రీవృష సం॥ అశ్వయుజ శు౧౦ ది॥౩౦-౯-౪౧ మంగళవారం ఆర్యసమాజము (సాపనవీధి సికింద్రాబాదు)నందు ఉదయము బృహద్యజ్ఞమున్ను, ధ్వజారోహణమున్ను, పగలు ౧౦ ఒ॥కు సమాజమునుండి శ్రీమాన్ పం. రాంరఘమల్‌గారి ఆధ్యాయాధ్యక్షతమున “ఓం” పతాకమును ధరించి మహావైభవముతో గొప్ప ఊరేగింపున్ను జరుగును. సకాలమునకు ఆబాలవృద్ధులు ఊరేగింపులోపాల్గొని విజయవంతము గావింప, తోడ్పడుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇట్లు,

యం. మునిస్వామి, మంత్రి-

హరిజనవారము

మహాత్మాగాంధిగారి జయంతి సందర్భములో హైదరాబాదు హరిజనసేవకసంఘమువారు మ-రా-శ్రీ-రాజాబహదరు వెంకటరామారెడ్డిగారియాజకగాన్యమున శుక్రవారము 3 అక్టోబరునాడు సాయంత్రం ౬-౩౦ గంటలనుండి రెడ్డిహాస్టలులోసభజరుపుదురు ఆసందర్భములో కొందరువిద్యార్థులచే కొన్నిరంగములు ప్రదర్శింపబడును బహుగానములిచ్చబడును- ఉపన్యాసాలుజరుగును.

హిందీస్వయం సేవకసంఘము

పైసంఘమువారు విజయదశమి మంగళవారమునాడుప్రొద్దున ౭ ౩౦గంటలకు వివేకవర్ధనిలో రాయ్ గణపతిలాల్‌గారి అధ్యక్షతలో సభజరుపుదురు

అనావృష్టి బాధలు

వరంగల్లుతాలూకాలో హన్మకొండకుమూడు కోసులదూరములోఉండు కొండపర్తినుండి ఒక విలేఖరి అక్కడదర్శనములేనందువల్ల పైరుపంటలు లేక రైతులును, మేతలేక వ్యవసాయపశువులును వ్యవసాయపుకూలిపనులు దొరకక కూలివారలును దురవస్థలననుభవించుచున్నారనియు, అట్టిబాధితులకు పనులుకల్పించుటకై హనుమకొండ మట్టివానఅనుండి కొండపర్తికి ఒకబాటను, ఒకపాఠశాలను నిర్మించుప్రయత్నము పూనవలెననియు సూచించినారు.

మరియొకవిలేఖరి నల్లగొండతాలూకునుండిప్రతి పట్టిదారుకు ౩లేక౪రూపాయలకంటె ఎక్కువ యిచ్చేదిలేదని తెలుపవడినట్లువ్రాసినాడు- అట్టి మొత్తములో మామూళ్లుగాఇచ్చేదిపోను ఏఒకటియో, అర్ధనాత్రమేకగామిగిలేది యని రైతులు నిరుత్సాహముతో నున్నారట.

నాందేడు హిందూప్రజామండలి

నాందేడు హిందూప్రజామండలి కార్యదర్శి మ భవరావు నాందేడ్కర్ బి.ఏ.ఎల్.ఎల్.బి. గారు నాందేడుమండలియొక్క వార్షికోత్సవమునుజరుపువిషయమున పనిపై హైదరాబాదు (దక్కను)నగరమునకువచ్చియున్నారు. ఈవార్షికోత్సవము నాందేడులో రాబోవునవంబరు నెల ౧౨ ౧౩,౧౪ తేదులలో జరుగగలదు. శంకరరావుబూర్గాపూంకర్, బి ఏ,బారిస్టరుగారుఅధ్యక్షతవహించెదరు. ఇపుడువార్షికోత్సవముకొరకు అవసరమైన ఏర్పాట్లుజరుగుచున్నవి, ఆజిల్లాలో ప్రతితాలూకానను జిల్లామండలిశాఖలేర్పాటుచేయబడుచున్నవి

వరంగల్లు

గణపతి ఉత్సవములో అల్లరులు

(స్వ.వి.)

ఈగ్రామమున గణపతిఊరేగింపులో అల్లరిజరిగినతర్వాత, రెండురోజులవరకు అధికారులు, గామములందగిలిన హిందూ ముసల్మానులనుండి వాఙ్మూలములుతీసుకొని సుమారు (౧౦)మంది ముస్లిములను రిమాండుచేసి జమానతుపై విడుదలచేసిరి.

మరి యీరెండుమూడురోజులనుండి సుమారు [౧౫౦]మంది హిందువులకు వారంటు అయినదని లేపోమాపో తీసుకవెళ్లనున్నారని ప్రబలమైన వదంతులు బయలుదేరినవి

శుద్ధఖద్దర్ భాండాగారం- ఖాదీ ప్రచారక సభ యేర్పాటు

ఈగ్రామమున నాల్గు రోజులనుండి చౌరస్తాలో చరఖాసంఘమువారు ఒకవస్త్రాలయిమే గాటుచేసినారు. అందు ౩-౧౦-౪౧ తేదీన సాయంత్రం రయ్యత్ పత్రికాధ్యక్షులగు మందుములనర్సింగరావుగారి యాజమాన్యమున ఖాదీప్రచారకసభ జరిపి జిల్లాసంఘమేర్పాటుచేసి రాజశ్రీ పర్వారంగారావుగారిని అధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనునున్నట్లు తెలియుచున్నది.

చందూలాల్ బారాదరీ

ఈబంగ్లాను మహారాజా కిషన్‌ప్రసాదు గారు సఫాయివారికి దానమిచ్చియుండిరి. ఇప్పుడు సఫాయివారు దానిని పెండ్లిల్లుగా ఏర్పాటుచేసినారు పెండ్లిండ్లుచేసుకొనువారికిదాని నియ్యగలరు-

ప్రారంభము

గురువారం 25 వ తేది సెప్టెంబరు 1941 దసరాకు ప్రత్యేకమ్యాట్నీలు

తల్లిప్రేమ

తల్లిప్రేమకుసాటి - ధరణిలేదు

కన్నతల్లిమనసు వెన్న కన్న కుసుమకోమలమైనది. బిడ్డకుకష్టం రాకపూర్వమే – కష్టమస్తుందేమో అని ఆందోళనపడుతుంది. బిడ్డకుకష్టం రాకుండా ఉండడానికి బిడ్డకుకష్టంకల్గినప్పుడు దానికి - తానెన్నికష్టాలైనా పడుతుంది కనబిడ్డప్రాణంతో సవప్రాణాల్ని ముడిపెట్టిన తల్లిప్రేమను మించిన ఇంకో ప్రేమ యీజగత్తులో బహుశ లేదు నేను నాటినాత్మ నీటినాత్మ – ఒక్కటేనేను కాను. అనే సిద్ధాంతాన్ని యీ తల్లిప్రేమ ఫిల్ములో చూస్తే ఎండినప్రాణాలు చిగిరిస్తాయి, ఈ ముపల్లవిస్తుంది కల్లకపటమెరుగని నిష్కళంకమైన తల్లిప్రేమను తెరమీద చూపగలిగినతార ఎవరు కన్నాంబ-కన్నాంబ నటించినఫిల్ము కన్నారచూచి మీరుచాలకాలమైంది గృహలక్ష్మిలో చూచారు పెదాన్! అనిమెచ్చారు మళ్లీ నాటికి నేటికి కన్నులకరువుదీర కన్నాంబనటించిన ఫిల్ము ఇదుగో

శ్రీరాజ రాజేశ్వరీవారి

తల్లిప్రేమ

నటీనటులు:—కన్నాంబ, సి- యస్- ఆర్ ఆంజనేయులు, హేమలత శేషమాంబ బుచ్చేంద్రమణి, రఘురామయ్య, పులిపాటి,సీతారత్నం.

సాగర్ టాకీస్

త్రూపుబజార్ - హైద్రాబాదు.

నోటు:— దసరాపండుగలకై స్పెషల్ మ్యాట్నిషోలు పగలు 2-30 గంటలకు చూపబడును. సోమవారము 29-9-41 నుండి బుధవారము 1-10-41 వరకు మూడురోజులు మాట్నిషోలు ప్రదర్శింపబడును.

రాయల్ హోటల్ ఫోను-3462

మీరుహైద్రాబాదువచ్చినప్పుడుమాహోటలుకు తప్పక దయచేయండి. బి.జి.స్టేషనుకుదగ్గర అన్నివిధముల నూతనసౌకర్యములు. శాకాహారులకును, మాంసాహారులకును కూడ ప్రత్యేకఏర్పాట్లు దయచేసి ఒకసారి పరీక్షించండి.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S. Prathapa Reddy B. A. B, L.